

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 14/2017 (2674) Rok LVIII 9.4.2017

ישוע נצרי מנצרת
יהושע בן נצרתי
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ
JESUS NAZARENUS REX JUDAEORUM

**Krzyż Chrystusa!
Nieście go w świat,
jako znak miłości,
którą Pan Jezus
umiłował ludzkość...**

(św. Jan Paweł II)

Ocalałe z pożogi

str. 12

**TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**

1,55 €

Jacques Louis David - „Christ en croix”, 1782 (©Photo Eschmann)

KAŻDY Z NAS MA SWÓJ KRZYŻ - 6

ks. Tomasz Żwiernik

Droga Krzyżowa - świąteczny rachunek sumienia

I Skazany za grzechy ludzi

„Czym jest prawda?” – zapytał Piłat. „Poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,32) – odpowiada Ten, który Jest Prawdą.

Ten wyrok narodził się z kłamstwa. Nie jedyny w historii świata. Nie było argumentów. Przeważały siła krzyku. Odtąd już zawsze ludzie będą ustępować przed krzykiem. Nieprawdą? Oto początek dramatu sprawiedliwości, która ustępuje pod naporem krzyku. Tylko poganka, żona

Piłata szepce, że tak być nie powinno. *Bądź nam miłosierny, Chryste, za każde wzięcie w nawias Twoich słów, za każdą próbę rozcięcia Prawdy.*

II Obarczony Krzyżem

„Mojm pokarmem jest wypełnić wolę Tego, który mnie posłał, i wykonać Jego dzieło” (J 4,34). Annasz, Kajfasz, Piłat... Umęczony procesami przed „wielkimi” tego świata, sponiewierany przez „małych”, wyrusza na Miejsce Czaszki. Cięży Mu nasz grzech jak krzyż. Ale rusza, bo wie, że „...w Jego ranach jest nasze zdrowie” (Iz 53,5).

Oczyść nas, Panie, z grzechu stawiania Ciebie na peryferiach życia.

III Przygnieciony Krzyżem myśli

„Myśli moje nie są myślami waszymi” – uczył. To myśli nasze wywracają świat do góry nogami. Chwieje się Jego krok. Realny jest, zatem ciężar czegoś tak ulotnego jak myśl... Słowo niewypowiedziane... Czy myślą można zabić Boga? Nam się wydaje, a On powstaje...

Niech Twoje miłosierdzie Boże sprawi, że nasze myśli już nie będą oczernianiem, ferowaniem sądów i pożywką dla własnej próżności.

IV Krzepiące spotkanie

Spotkanie z Matką podnosi na duchu. Choć ożywa „ból rodzenia” na drodze umierania, ta obecność pomaga, choć pomóc nie może. Wie to ten, kto kocha! „Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Bożego i wypełniają je” (Łk 8,21). Nasze powołanie... Miłość.

Wybacz nam, Panie, każdą zdradę tego daru, jakim jest bycie matką, cjcem, córką, synem, bratem, siostrą. Zlikwiduj samotność naszego rodzinnego stołu.

V Przymuszony pomocnik

W tej misji potrzebny jest człowiek, by dopełnić planu zbawienia... człowieka. I to każdy człowiek: wybrany i postany, ale i napiętnowany krzyżem skazańca. Skoro tak, to jak Szymon z Cyreny, ojciec Aleksandra i Rufusa, nie możemy odmówić, nie możemy uciekać.

„Wszystko, co czyniliście jednemu z braci moich najmniejszych, to i mnie uczyniliście.” (Mt 25,40). Przymuszony pomocnik, nie apostoł, nie krewny. Przypadkowy pomocnik. Ja. Ty? *Przebaczeniem daj odwagę odrzucenia fałszywych wymówek i pomóż wziąć brzemiona innych. Daruj, Panie, ucieczkę w bezradność.*

VI Cierpiące Oblicze

„Cóż za korzyść ma człowiek, jeśli cały świat zyska a na swej duszy stratę poniesie?” (Łk 9,25). A ona na odwrót. Naraziła się Weronika. Pod prąd świata, ryzykując życie, dotknęła i otrzymała Vera Icon, czyli Obraz Prawdziwy. Na tej chuście wypisana jest miłość Boga do Ciebie, czytelniku. Oblicze cierpienia z miłości. Przepraszamy, Jezusie, za założenie sprawy rozwodowej pomiędzy wolnością a prawdą. Prosimy, oczyść

nas z toksycznych fałszów wstrzykniętych do naszej duszy w postaci miłości wolnej od odpowiedzialności, wolności pozbawionej zachwytu daniem, autentyzmu odartego ze wstydu, szczęścia zmierzonego posiadaniem. *Przebacz nam, Synu Boży, erozję naszych sumień.*

VII Przygnieciony Krzyżem słów

„Słowa moje są duchem i życiem” (J 6,63). Jego słowa nigdy nie zabijały. Rodziły do życia, wskrzeszały... Dzięki nim wielu ruszyło dalej w kierunku pustego Grobu. „Niech i wasze słowa będą tak, tak – nie, nie...”. Ten upadek to kolejny znak pokornej miłości, która wota: zawsze możecie liczyć na Mnie!

Wybacz nam, Panie, to, co zmiążdżyliśmy w sobie i innych naszymi słowami.

VIII Pocięający płaczących

Znamy to: „...nie płaczcie nade mną...” (Łk 23,28). Zapominamy resztę: „Weźcie na siebie moje jarzmo i uccie się ode mnie, bo jestem cichy i pokorny sercem, a znajdziecie ukojenie dla dusz waszych” (Mt 11,29). Tak można pokonać grzech, by pokuta przyniosła owoce! *Skrusz, Panie, cielca autentyczności, który każe się czcić w pobłażaniu własnym słabościom.*

IX Przygnieciony Krzyżem uczynków

Zatarta się postać „najpiękniejszego z synów ludzkich”. Gehenna trwa... „Biada temu, przez którego przychodzą [zgorzenia]. Byłoby lepiej dla niego, gdyby kamień młyński zawieszono mu u szyi i wrzucono go w morze, niż żeby miał być powodem grzechu dla jednego z tych małych” (Łk 17,1-2). Zwłaszcza, jeśli zgorszy małuczkiego. Tak. „Za dziecięcym piekłem majaczy drabina ze snu Jakuba. Z niej, przed wszystkimi męczennikami, w pierwszej kolejności dopuszczone będą dzieci, «bo ich jest Królestwo Niebieskie.»”

Chryste, grzechu morderstwa dokonanego na zaufaniu, którym zostaliśmy obdarzeni.

ciąg dalszy na str. 8

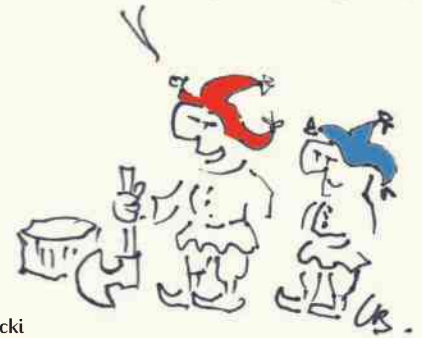
Telegram z... tupetem

Wielki Post jest świętym czasem, żęły przypomnieć sobie o potrzebie pokory, w znaczeniu nabrania dystansu wobec własnego samozadowolenia, wobec własnej nieomyślności. Na codzień mamy bowiem skłonność by przyjmować, że wiemy wszystko na jępię, że mamy niezmierną rację. Mnijsza jeszcze jak stanowi to tylko pewien naturalny mechanizm obronny dla własnych przekonań. Gorzej, jak z racji zażmożanij pozycji w hierarchii władzy i w zęły często wierze, zaczynamy przemocą narzucać, podane do wierzenia maluczkim, jedynie słuszne i postępowe pęprawy i przeinaczone fakty, we własnym interesie... szeroko rozumianym. Rzecz jest o tyle istotna, że w tzw. demokratycznych społeczeństwach część władzy nad rząd dem dusz nie podlega praktycznie żadnej kontroli... suwerena. Rządzęcych i parlamenty możemy sobie jeszcze co jakiś czas uzbijać, natomiast z „trzęcię władzę”, czyli tzw. uymiarem sprawiedliwosci jest znacznie gorzej, nie mówiąc już nawet o tej „czwartę władzy” czyli... mediach. Te są już całkowicie poza zasięgiem gniewu ludu, udęją jeszcze z tu, petem, że są c polityczne, pęrfonalnie obiektywne i nieskazitelne etycznie. Tymczasem praktyka uczy, że kto ma w garści media, ten ma właśnie i władzę, przynęjmnię do manipulowania demokratycznymi pozornie mechanizmami. Podobnie lęywa i z sędziami... niezawisłymi oczywiście, których pęględów i hipokryzji nikt nie śmie badać, bo taka ich władza. Alęści powiedziane jest... „Nie sądzicie, alęyscie nie lęyli sążdeni. Bo takim sądem, jakim sążdziecie, i was osążę... Cęklyba, że w porę Wielkiego Postu przężyciężymy i własną pęychę i... tu, pet, na swoim podwórku. P.O.

WYBORY ZA PASEM

- BĘDZIEMY MIELI PEŁNE RĘCE ROBOTY, SONDAŻE MÓWIĄ, ŻE JEST 50 PROCENT MĘZADWOLONYCH...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Mafia Hollande'a? – str. 7
- | Triduum Paschalne – str. 8
- | Une découverte – str. 11
- | Drugie życie filmu „Wotyń” – str. 13
- | Bądźcie twórcami waszej historii – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L. B.

Niepodległość w Europie

Andrzej Nowak

Wnosimy polski wkład w europejską cywilizację wtedy, kiedy nie lekceważymy naszej niepodległości.

Już niedługo będziemy obchodzić 100. rocznicę odzyskania niepodległości. Kiedy przypatruję się obecnej dynamice propagandowej nierzeczywistości, która Europie coraz silniej przeciwstawia polskość i niepodległość, mam wrażenie, że dla wyznawców gwiazdowego sztandaru (gwiazdy otaczają w nim błękitną pustkę) rocznica ta będzie okazją do żatoby.

Już nie chcą Mazurka Dąbrowskiego, przeciw niemu śpiewają Odeę do radości (czy do młodości, jak nie jest całkiem pewna jedna z wyznawczyń nowoczesności).

Po co Polsce niepodległość? Przecież Polska to dziejowa nędzę, przeciętność – w najlepszym razie (jak ostatnio wywodzi Nergal-Darski, autorytet portalu Onet) obciach, polnische Wirtschaft, dwie lewe ręce i ciemnota. Dopiero od 1 maja 2004 r. jako dźwigani jesteśmy z owej nędzę pomocną dłonię sąsiadów z Zachodu. Przed 11 listopada 1918 r. – jeśli ktokolwiek z obecnych wyznawców pogardy wobec polskości sięga tak daleko swę pamięcię kulturowę – niemała przecież część dzisiejszej Polski była już w Europie: tej berlińskiej i tej wiedeńskiej. Rosja też zmierzała (wraz z podbitym przez nią Krajem Przywiślańskim) w stronę Europy. Wszystko popsuł zajadły nacjonalizm polski oraz kilka innych, mniej nas interesujących i na pewno wtór-

nych wobec fatalnego polskiego przykładu. Wiadomo, co było dalej: II RP, czyli pokraczny „kłębek sprzeczności”, jak, nawięzując do stylistyki Władysława Mołotowa, określił ją w swoim hołdowniczym adresie wobec Putina minister Sikorski w roku 2009. Z takiego kłębka nic dobrego rozwinąć się nie mogło.

ciąg dalszy na str. 6

Pomnik Bolesława Chrobrego - Wrocław

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Adres: _____

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

PRENUMERATY

PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

Niedziela Palmowa Męki Pańskiej

PIERWSZE CZYTANIE Iz 50, 4-7
Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Pan Bóg mnie obdarzył językiem wymownym, bym umiał pomóc strudzonemu krzepiącym słowem. Każdego rana pobudza me ucho, bym słuchał jak uczniowie. Pan Bóg otworzył mi ucho, a ja się nie oparłem ani się nie cofnąłem. Podatę grzbiet mój bijącym i policzki moje rwącym mi brodę. Nie zastoniłem mojej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg mnie wspomaga, dlatego jestem nieczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak głąz i wiem, że wstydu nie doznam.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Boże mój, Boże, czemuś mnie opuścił?

DRUGIE CZYTANIE Flp 2, 6-11
Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Filipian

Chrystus Jezus, istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby na równi być z Bogiem, lecz ogotocił samego siebie, przyjmawszy postać sługi, stając się podobnym do ludzi. A w zewnętrznej postaci uznany za człowieka, unżył samego siebie, stając się posłusznym aż do śmierci – i to śmierci krzyżowej. Dlatego też Bóg Go nad wszystko wywyższył i darował Mu imię ponad wszelkie imię, aby na imię Jezusa zgięto się każde kolano istot niebieskich i ziemskich, i podziemnych. I aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest Panem – ku chwale Boga Ojca.

EWANGELIA Mt 26, 14 – 27, 66
*Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa wg św. Mateusza***Zdrada Judasza**

Jeden z Dwunastu, imieniem Judasz Iskariota, udał się do arcykapłanów i rzekł: „Co chcecie mi dać, a ja wam Go wydam?” A oni wyznaczyli mu trzydzieści srebrników. Odtąd szukał sposobności, żeby Go wydać.

Przygotowanie Paschy

W pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa uczniowie i zapytali Go: „Gdzie chcesz, żebyśmy Ci przygotowali spożywanie Paschy?” On odrzekł: „Idźcie do miasta, do znanego nam człowieka, i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Czas mój jest bliski; u ciebie urządzam Paschę z moimi uczniami. Uczniowie uczynili tak, jak im polecił Jezus, i przygotowali Paschę.

Wyjawienie zdrajcy

Z nastaniem wieczoru zajął miejsce u stołu razem z dwunastu uczniami. A gdy jedli, rzekł: „Zaprawdę, powiadam wam: jeden z was Mnie wyda. Bardzo tym zasmuceni, zaczęli pytać jeden przez drugiego: „Chyba nie ja, Panie?” On zaś odpowiedział: „Ten,

który ze Mną rękę zanurzył w misie, ten Mnie wyda. Wprawdzie Syn Człowieczy odchodzi, jak o Nim jest napisane, lecz biada temu człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy będzie wydany. Byłoby lepiej dla tego człowieka, gdyby się nie narodził. Wtedy Judasz, który miał Go wydać, rzekł: „Czyżbym ja, Rabbi?” Odpowiedział mu: „Tak, ty.”

Ustanowienie Eucharystii

A gdy oni jedli, Jezus wziął chleb i odmówiwszy błogosławieństwo, połamał i dał uczniom, mówiąc: „Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje. Następnie wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie, dał im, mówiąc: „Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. Lecz powiadam wam: Odtąd nie będę już pił napoju z tego owocu winnego krzewu aż do owego dnia, kiedy pić go będę z wami, nowy, w królestwie Ojca mego. Po odśpiewaniu hymnu wyszli w stronę Góry Oliwnej.

Przepowiednia zaparcia się Piotra

Wówczas Jezus rzekł do nich: „Wy wszyscy zwątpicie we Mnie tej nocy. Bo jest napisane: Uderzę Pasterza, a rozproszą się owce ze stada. Lecz gdy powstanę, udam się przed wami do Galilei. Odpowiedział Mu Piotr: „Choćby wszyscy zwątpili w Ciebie, ja nigdy nie zwątpię. Jezus mu rzekł: „Zaprawdę, powiadam ci: Jeszcze tej nocy, zanim kogut zapieje, trzy razy się Mnie wyprzesz. Na to Piotr: „Choćby mi przyszło umrzeć z Tobą, nie wyprę się Ciebie. Podobnie też mówili wszyscy uczniowie.

Modlitwa i trwoga konania

Wtedy przyszedł Jezus z nimi do posiadłości zwanej Getsemani i rzekł do uczniów: „Usiądźcie tu, Ja tymczasem odejdę i tam się pomodłę. Wziąwszy z sobą Piotra i dwóch synów Zebedeusza, począł się smucić i odczuwać trwogę. Wtedy rzekł do nich: „Smutna jest dusza moja aż do śmierci; zostańcie tu i czuwajcie ze Mną. I odszedłszy nieco do przodu, padł na twarz i modlił się tymi słowami: „Ojcze mój, jeśli to możliwe, niech Mnie ominie ten kielich. Wszakże nie jak Ja chcę, ale jak Ty niech się stanie! Potem przyszedł do uczniów i zastał ich śpiących. Rzekł, więc do Piotra: „Tak oto nie mogliście jednej godziny czuwać ze Mną? Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie; duch wprawdzie ochoczy, ale ciało słabe. Powtórnie odszedł i tak się modlił: „Ojcze mój, jeśli nie może ominąć Mnie ten kielich i muszę go wypić, niech się stanie wola Twoja! Potem wrócił i zastał ich śpiących, bo oczy ich były zmorzone snem. Zostawiwszy ich, odszedł znowu i modlił się po raz trzeci, wypowiadając te same słowa. Potem przyszedł do uczniów i rzekł do nich: „Śpicie jeszcze i odpoczywacie? A oto nadeszła

godzina i Syn Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników. Wstańcie, chodźmy! Oto blisko jest mój zdrajca.

Pojmanie Jezusa

Gdy On jeszcze mówił, oto nadszedł Judasz, jeden z Dwunastu, a z nim wielka zgraja z mieczami i kijami, od arcykapłanów i starzych ludu. Zdrajca zaś dał im taki znak: „Ten, którego pocałuję, to właśnie On; Jego pochwyćcie! Zaraz też przystąpił do Jezusa, mówiąc: „Witaj, Rabbi! I pocałował Go. A Jezus rzekł do niego: „Przyjacielu, po co przyszedłeś?” Wtedy podeszli, rzucili się na Jezusa i pochycili Go. A oto jeden z tych, którzy byli z Jezusem, wyciągnął rękę, dobył miecza i ugodziwszy sługę najwyższego kapłana, odciął mu ucho. Wtedy Jezus rzekł do niego: „Włóż miecz na swoje miejsce, bo wszyscy, którzy za miecz chwytają, od miecza giną. Czy myślisz, że nie mógłbym poprosić Ojca mego, a zaraz wystawiłby Mi więcej niż dwanaście zastępów aniołów? Jakże, więc wypetnią się Pisma, że tak się stać musi? W owej chwili Jezus rzekł do tłumów: „Wyszlście z mieczami i kijami jak na zbójcę, żeby Mnie ująć. Codziennie zasiadałem w świątyni i nauczałem, a nie pochyciliście Mnie. Lecz stało się to wszystko, żeby się wypetniły Pisma proroków. Wtedy wszyscy uczniowie opuścili Go i uciekli.

Jezus wobec Sanhedrynu

Ci zaś, którzy pochycili Jezusa, zaprowadzili Go do najwyższego kapłana, Kajfasza, gdzie zebrałi się uczeni w Piśmie i starsi. A Piotr szedł za Nim z daleka, aż do pałacu najwyższego kapłana. Wszedł tam na dziedziniec i usiadł między służbą, aby widzieć, jaki będzie wynik. Tymczasem arcykapłani i cały Sanhedryn szukali fałszywego świadectwa przeciw Jezusowi, aby Go zgładzić. Lecz nie znaleźli, chociaż występowało wielu fałszywych świadków. W końcu stanęło dwóch, mówiąc: „On powiedział: Mogę zburzyć przybytek Boży i w ciągu trzech dni go odbudować. Wtedy powstał najwyższy kapłan i rzekł do Niego: „Nic nie odpowiadasz na to, co oni zeznają przeciwko Tobie? Lecz Jezus milczał. A najwyższy kapłan rzekł do Niego: „Zaklinam Cię na Boga żywego, powiedz nam: Czy Ty jesteś Mesjasz, Syn Boży? Jezus mu odpowiedział: „Tak, Ja Nim jestem. Ale powiadam wam: odtąd ujrzycie Syna Człowieczego, siedzącego po prawicy Wszechmocnego i nadchodzącego na obłokach niebieskich. Wtedy najwyższy kapłan rozdarł swoje szaty i rzekł: „Zbluźnił. Na cóż nam jeszcze potrzeba świadków? Oto teraz słyszeliście bluźnierstwo. Jak wam się zdaje? Oni odpowiedzieli: „Winien jest śmierci. Wówczas zaczęli pluć Mu w twarz i bić Go pięściami, a inni policzkowali Go i szydzili: „Prorokuj nam, Mesjaszu, kto Cię uderzył!”

Zaparcie się Piotra

Piotr zaś siedział na zewnątrz, na dziedzińcu. Podeszła do niego jedna służąca i rzekła: „I ty byłeś z Galilejczykiem Jezusem. Lecz on zaprzeczył temu wobec wszystkich i rzekł: „Nie wiem, o czym mówisz. A gdy poszedł ku

bramie, zauważyła go inna i rzekła do tych, co tam byli: Ten był z Jezusem Nazarejczykiem. I znowu zaprzeczył pod przysięgą: Nie znam tego Człowieka. Po chwili ci, którzy tam stali, podeszli i rzekli do Piotra: Na pewno i ty jesteś jednym z nich, bo nawet twoja mowa cię zdradza. Wtedy począł się zaklinać i przysięgać: Nie znam tego Człowieka. A natychmiast zapiał kogut. Wspomniat Piotr na słowo Jezusa, który powiedział: Nim kogut zapieje, trzy razy się Mnie wyprzesz. Wyszedł na zewnątrz i gorzko zapłakał.

Jezus wydany Piłatowi

A gdy nastał ranek, wszyscy arcykapłani i starsi ludu powzięli uchwałę przeciw Jezusowi, żeby Go zgładzić. Związawszy Go, zaprowadzili i wydali w ręce namiestnika Poncjusza Piłata.

Koniec zdrajcy

Wtedy Judasz, który Go wydał, widząc, że Go skazano, opamiętał się, zwrócił trzydzieści srebrników arcykapłanom i starszym i rzekł: Zgrzeszyłem, wydając krew niewinną. Lecz oni odparli: Co nas to obchodzi? To twoja sprawa. Rzuciwszy srebrniki w stronę przybytku, oddał się. A potem poszedł i powiesił się. Arcykapłani zaś wzięli srebrniki i orzekli: Nie wolno kłaść ich do skarbcza świątyni, bo są zapłatą za krew. Po odbyciu narady kupili za nie Pole Garncarza, na grzebanie cudzoziemców. Dlatego pole to aż po dziś dzień nosi nazwę Pola Krwi. Wtedy wypełniło się to, co powiedział prorok Jeremiasz: Wzięli trzydzieści srebrników, zapłatę za Tego, którego oszacowali synowie Izraela. I dali je za Pole Garncarza, jak mi rozkazał Pan.

Jezus przed Piłatem

Jezusa zaś postawiono przed namiestnikiem. Namiestnik zadał Mu pytanie: Czy Ty jesteś Królem żydowskim? Jezus odpowiedział: Tak, Ja nim jestem. A gdy Go oskarżali arcykapłani i starsi, nic nie odpowiadał. Wtedy zapytał Go Piłat: Nie słyszysz, jak wiele zeznają przeciw Tobie? On jednak nie odpowiedział mu na żadne pytanie, tak, że namiestnik bardzo się dziwił.

Jezus odrzucony przez swój naród

A na każde święto namiestnik miał zwyczaj uwalniać jednego więźnia, którego chcieli. Trzymano zaś wtedy znacznego więźnia, imieniem Barabasza. Gdy się, więc zgromadzili, spytał ich Piłat: Którego chcecie, żebym wam uwolnił, Barabasza czy Jezusa, zwanego Mesjaszem? Wiedział, bowiem, że przez zawiść Go wydali. A gdy on odbywał przewód sądowy, żona jego przystąpiła mu ostrzeżenie: Nie miej nic do czynienia z tym Sprawiedliwym, bo dzisiaj we śnie wiele nacierpiałam się z Jego powodu. Tymczasem arcykapłani i starsi namówili tłumy, żeby żądały Barabasza, a domagały się śmierci Jezusa. Pytał ich namiestnik: Którego z tych dwu chcecie, żebym wam uwolnił? Odpowiedzieli: Barabasza. Rzekł do nich Piłat: Cóż, więc mam uczynić z Jezusem, którego nazywają Mesja-

szem? Zawołali wszyscy: Na krzyż z Nim! Namiestnik powiedział: Cóż właściwie z tego uczynił? Lecz oni jeszcze głośniejszym głosem krzyknęli: Na krzyż z Nim! Piłat, widząc, że nic nie osiąga, a wzburzenie raczej narasta, wziął wodę i umył ręce wobec tłumu, mówiąc: Nie jestem winny krwi tego Sprawiedliwego. To wasza rzecz. A cały lud zawołał: Krew Jego na nas i na dzieci nasze. Wówczas uwolnił im Barabasza, a Jezusa kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie.

Król wyszydzony

Wtedy żołnierze namiestnika zabrali Jezusa z sobą do pretorium i zgromadzili koto Niego całą kohortę. Rozebrali Go z szat i narzucili na Niego płaszcz szkarłatny. Uplótszy wieniec z ciernia, włożyli Mu na głowę, a do prawej ręki dali Mu trzcinę. Potem przyklękali przed Nim i szydzili z Niego, mówiąc: Witaj, Królu żydowski! Przy tym pluli na Niego, brali trzcinę i bili Go po głowie. A gdy Go wyszydzili, zdjęli z Niego płaszcz, włożyli na Niego własne Jego szaty i odprowadzili Go na ukrzyżowanie.

Droga krzyżowa

Wychodząc, spotkali pewnego człowieka z Cyreny, imieniem Szymon. Tego przymusili, żeby niósł krzyż Jego. Gdy przyszedli na miejsce zwane Golgotą, to znaczy Miejscem Czaszki, dali Mu pić wino zaprawione goryczą. Skosztował, ale nie chciał pić. Gdy Go ukrzyżowali, rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy. I siedząc tam, pilnowali Go. A nad głowę Jego umieścili napis z podaniem Jego winy: To jest Jezus, Król żydowski. Wtedy też ukrzyżowano z Nim dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej stronie.

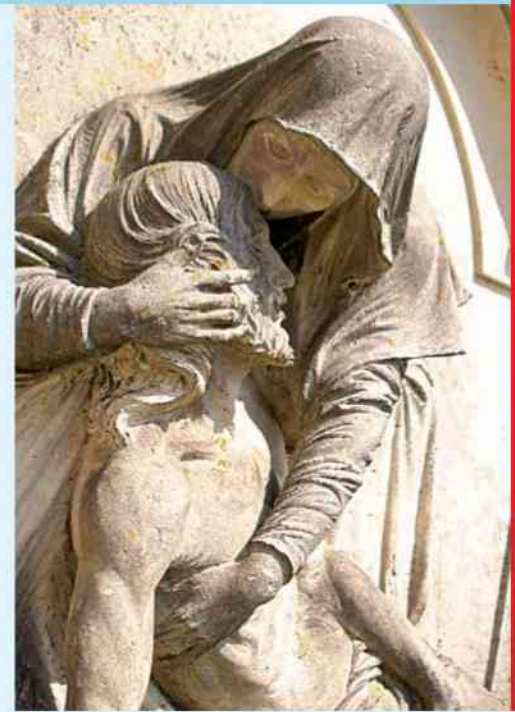
Wyszydzenie na krzyżu

Ci zaś, którzy przechodzili obok, przeklinali Go i potrząsali głowami, mówiąc: Ty, który burzysz przybytek i w trzy dni go odbudujesz, wybaw sam siebie; jeśli jesteś Synem Bożym, zejź z krzyża! Podobnie arcykapłani wraz z uczonymi w Piśmie i starszymi, szydząc, powtarzali: Innych wybawiał, siebie nie może wybawić. Jest królem Izraela: niechże teraz zejdzie z krzyża, a uwierzymy w Niego. Zaufał Bogu: niechże Go teraz wybawi, jeśli Go miłuje. Przecież powiedział: Jestem Synem Bożym. Tak samo lżyli Go i złoczyńcy, którzy byli z Nim ukrzyżowani.

Śmierć Jezusa

Od godziny szóstej mrok ogarnął całą ziemię, aż do godziny dziewiątej. Około godziny dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: Eli, Eli, lemá sabachtháni? To znaczy: Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścić? Słyszając to, niektórzy ze stojących tam mówili: On Eliasza woła. Zaraz też jeden z nich pobiegł i wzięwszy gąbkę, nasączył ją octem, umocował na trzcinie i dawał Mu pić. Lecz inni mówili: Zostaw! Popatrzmy, czy nadejdzie Eliasza, aby Go wybawił. A Jezus raz jeszcze zawołał donośnym głosem i oddał ducha.

Wszyscy klękają i przez chwilę zachowują milczenie.

Po zgonie Jezusa

A oto zastona przybytku rozdarła się na dwoje z góry na dół; ziemia zdrząta i skały zaczęły pękać. Groby się otworzyły i wiele ciał świętych, którzy umarli, powstało. I wyszedłszy z grobów po Jego zmartwychwstaniu, weszli do Miasta Świętego i ukazali się wielu. Setnik zaś i jego ludzie, którzy trzymali straż przy Jezusie, widząc trzęsienie ziemi i to, co się działo, zlekli się bardzo i mówili: Prawdziwie, Ten był Synem Bożym. Było tam również wiele niewiast, które przypatrywały się z daleka. Szły one za Jezusem z Galilei i usługiwaly Mu. Były wśród nich: Maria Magdalena, Maria, matka Jakuba i Józefa, oraz matka synów Zebedeusza.

Złożenie Jezusa do grobu

Pod wiecór przyszedł zamożny człowiek z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa. Udał się on do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Wówczas Piłat kazał je wydać. Józef zabrał ciało, owinął je w czyste płótno i złożył w swoim nowym grobie, który kazał wykuć w skale. Przed wejściem do grobu zatoczył duży kamień i odszedł. Lecz Maria Magdalena i druga Maria pozostały tam, siedząc naprzeciw grobu. Nazajutrz, to znaczy po dniu Przygotowania, zebrali się arcykapłani i faryzeusze u Piłata i oznajmili: Panie, przypomnieliśmy sobie, że ów oszust powiedział jeszcze za życia: Po trzech dniach powstanę. Każ, więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia, żeby przypadkiem nie przyszli Jego uczniowie, nie wykradli Go i nie powiedzieli ludowi: Powstał z martwych. I będzie ostatecznie oszustwo gorsze od pierwszego. Rzekł im Piłat: Macie straż: idźcie, zabezpieczcie grób, jak umiecie. Oni poszli i zabezpieczyli grób, opieczętowując kamień i stawiając straż. □

Niepodległość w Europie

ciąg dalszy ze str. 3

Tylko dalsza „nienormalność” (by zacytować innego klasyka). No i się rozwinęła: II wojna, „martyrologia”, polskie zbrodnie na sąsiadach... I po co nam była taka niepodległość? Lepiej o niej zapomnieć, a jeśli coś pamiętać – to tylko jako przestroję: nigdy więcej...

Taka edukacja, której wiernie służyły najsilniejsze (przy najmniej do niedawna) media III RP, pomagała przyjąć wejście do Unii Europejskiej jako wyzwolenie od niepodległości jako nienormalności, od polskości jako historycznego „obciachu”. Niestety, bardzo to niemądre i całkowicie sprzeczne z naszą historią. Ta bowiem zaczyna się nie od czegoś innego jak od związku z Europą. Nie w 1989 r., ani w 2004, ale w roku 966. Chrzest bowiem oznaczał zarazem wejście Polski w krąg Europy. Wtedy, i na długo jeszcze, w charakterze uczennicy. Tak jest – nasi przodkowie brali wiele, bardzo wiele dobra (czasem nie tylko dobra) z Europy, a raczej z łacińskiej cywilizacji, która wówczas była sercem Europy. Potem zaczęli jej dawać, wnosić w nią oryginalny, cywilizacyjny wkład. Nieuki o tym mogą nie wiedzieć. Kto zechce – może przeczytać, ot, choćby świeżo wydaną 800-stronicową monografię profesora uniwersytetu kalifornijskiego Paula Knolla „A Pearl o Powerful Learning”. The University of Cracow in the Fifteenth Century, Education and Society in the Middle Ages and Renaissance. W XV wieku, niestety, nie w 2017 r., Uniwersytet Jagielloński był jednym z najwywszych ośrodków myśli europejskiej, torującą drogę tak wspaniałym ideałom jak prawo wszystkich narodów, nawet „niewiernych”, do spokojnego życia we własnych państwach, do niepodległości... Ta szczególna

myśl wyrastała z uporczywego przywiązania Polaków do swojej niepodległości. Uczyć się, dojrzewać duchowo i cywilizacyjnie, nie tracąc przy tym suwerenności i związanej z nią godności – tak tylko można dojść do godnego miejsca w Europie, do roli jej współgospodarza.

Związek Polski z Europą jako strukturą polityczną utwierdzony został w symboliczny sposób już w czasie wizyty cesarza Ottona III w roku 1000 na grobie św. Wojciecha w Gnieźnie i uznaniu polskiego władcy Bolesława za współpracownika pięknej idei cesarstwa opartego na równych filarach: Italii, Germanii, Galii i Sklawinii. Bez różnych prędkości... Kiedy Henryk II, następca Ottona, potraktował europejskie cesarstwo jako folwark królestwa niemieckiego i chciał mu podporządkować Polskę, Bolesław Chrobry podjął wyzwanie i w piętnastoletniej wojnie obronił polską niepodległość. Akurat w przyszłym roku, 30 stycznia, będziemy obchodzili okrągłą, 1000. rocznicę zawarcia w Budziszynie pokoju, który zakończył – zwycięsko dla Polski – tamtą wojnę. To tysiąclecie polskiej niepodległości.

Warto o tym pamiętać i od przypomnienia owej dostojnej daty rozpocząć obchody stulecia odzyskania niepodległości. Pokój, otwarcie na kulturowe kontakty, na gospodarczą wymianę, wnoszenie własnego, polskiego wkładu w europejską cywilizację – to wszystko przychodzi do nas wtedy, kiedy nie lekceważymy naszej niepodległości, kiedy pamiętamy o jej znaczeniu. I kiedy struktura politycznego porządku Europy szanuje te wartości. Bez tego tracimy jako wspólnota godność. Wspólnota bez godności nie może wzbogacić Europy. □

Andrzej Nowak (Gość Niedzielny)

Z KRAJU

- W Warszawie spotykali się premierzy państw Grupy Wyszehradzkiej – szefowie rządów Polski, Węgier, Czech i Słowacji. Rozmawiano m.in. o sprawach UE w związku z Brexitem. Premierzy brali także udział w Kongresie Innowatorów Europy Środkowo-Wschodniej.
- W Polsce i na Węgrzech obchodzono Dzień Przyjaźni. Prezydent Duda wraz z prezydentem Węgier Aderem uczestniczył w odstonięciu tablicy upamiętniającej węgierskiego pilota i pioniera spadochroniarstwa Eugeniusza Sziklaya w Piotrkowie Trybunalskim. 23 marca został ustanowiony Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej przez Sejm RP i parlament Węgier w 2007 r.
- Andrzej Duda składał wizytę w Słowenii, gdzie brał udział w rozmowach trójstronnych z prezydentem tego kraju Pahorą oraz przewodniczącym Prezydium Bośni i Hercegowiny Ivaniciem. „Polska wspiera ambicje Bośni dotyczące członkostwa w UE, a także – gdyby były takie aspiracje – starania o członkostwo w NATO” – powiedział prezydent.
- Negocjacje dotyczące Deklaracji Rzymskiej były dużym sukcesem negocjacyjnym premier Szydło. Po wprowadzeniu do deklaracji postulatów naszego regionu, polska premier deklarację podpisała. Dla Polski priorytetowe były cztery kwestie: podkreślenie unijnej jedności, zachowanie ścisłej współpracy z NATO, wzmocnienie roli parlamentów narodowych i obrona wspólnego rynku.
- Przebywającego w Londynie prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego przyjęła brytyjska premier May. Spotkanie przekładano z powodu zamachu koło Westminsteru.
- Projekt ustawy o dekoncentracji mediów przygo-

- towany jest w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przewodniczący klubu PiS i wice-marszałek Sejmu Terlecki zapowiedział, że sprawa demonopolizacji rynku mediów będzie konsultowana ze środowiskiem dziennikarzy w Polsce, ale też będą brane pod uwagę opinie tych państw, z których pochodzą właściciele tychże mediów.
- Polskie MSZ z „niepokojem” odnotowało sposób, w jaki władze Białorusi utrudniały przeprowadzenie pokojowego protestu w Mińsku. MSZ zaapelowało o zaprzestanie stosowania przemocy przez służby porządkowe i zwolnienie zatrzymanych.
- Sejmowa komisja kultury pracowała nad projektem uchwały, która ma uczcić setną rocznicę objawień w Fatimie. Projekt trafi pod obrady Sejmu.
- Wniosek MON Macierewicza w sprawie b. premiera Tuska wpłynął do Prokuratury Krajowej. Zawiadomienie o „zdradzie dyplomatycznej” dotyczyć ma lat 2010-14, czyli okresu od katastrofy smoleńskiej do końca urzędowania Tuska.
- Ponad połowa Polaków (52%) dobrze ocenia politykę państwa wobec rodziny; 34% ocenia, że polityka ta jest dostateczna, a tylko 10%, że niedostateczna.
- Z radością i satysfakcją witamy na polskiej ziemi reprezentantów Komitetu Żydów Amerykańskich (AJC) – napisał prezydent Duda w liście z okazji otwarcia w Warszawie biura AJC..
- Od 2 do 3 tys. osób wzięto udział w manifestacji poparcia dla UE „... Kocham Cię, Europo!” w Warszawie. Miała ona charakter antyrządowy. Przemawiał b. prezydent Komorowski, aktorka Janda oraz przedstawiciele m.in. ruchów sprzeciwiających się reformie edukacji i inicjatorzy tzw. ogólnopolskiego strajku kobiet.

- MON Macierewicz poinformował, że aż 16 tys. osób zapisało się do Wojsk Obrony Terytorialnej. Szef resortu poinformował przy okazji, że odejścia wysokich wojskowych z armii były w dużej mierze związane z kwestiami lustracyjnymi. Do IPN nie przekazano ponad 700 oświadczeń lustracyjnych.
- Sejm w głosowaniu odrzucił wniosek o wotum nieufności dla ministra środowiska Szyszki. Za wnioskiem PO o odwołanie ministra głosowało 173 posłów, przeciw 262, wstrzymało się 4.
- Lasy w Polsce rosną na ponad 9 mln ha, czyli zajmują 31 proc. powierzchni kraju – poinformował Główny Urząd Statystyczny.
- Mały ruch graniczny z Rosją nie zostanie przywrócony. Powodem tej decyzji jest rosnąca w obwodzie kaliningradzkim militaryzacja i aktywność rosyjskich służb specjalnych.
- Stopa bezrobocia w lutym 2017 r. spadła w Polsce do 8,5 proc. – podał GUS.
- Przed niektórymi szpitalami mają być w najbliższych miesiącach organizowane pikety przeciwników aborcji. Takie działania zapowiedzieli w Narodowym Dniu Życia, organizatorzy akcji „Szpitale bez aborterów”.
- Organizacja Kampania przeciw homofobii posyła delegację do Genewy, by „prostować” informacje z rządowego raportu o przestrzeganiu praw człowieka w Polsce. Donoszenie za granicę na rząd stało się dla niektórych rodzajem hobby.
- Na warszawskich Starych Powązkach pożegnano poetę, autora piosenek i artystę kabaretowego Wojciecha Młynarskiego. List skierowany do rodziny zmarłego wystosował prezydent Duda. □

Mafia Hollande'a?

Franję czekają niezmiernie trudne wybory od lat.

Niektórzy piszą nawet o „ukradzionej” elekcji, bowiem niemal pewny zwycięzca z centroprawicowej partii Republikańskiej Francois Fillon został osaczony przez rozmaite afery i jego popularność mocno spadła. Otworzyło to drogę powstania alternatywy... kontynuacji nieudolnych rządów socjalistów, po małym liftingu (Emmanuel Macron) lub zwycięstwa radykalnej polityk Marine Le Pen z Frontu Narodowego.

Fillon jednak się broni i podczas emisji programu publicznej TV2 mocno zaatakował prezydenta Hollande'a, który według niego stoi za wielką operacją destabilizacji jego kandydatury. Prezydent oczywiście odrzucił te oskarżenia w swoim oświadczeniu i stwierdził, że Pałac Elizejski nie ingeruje w żadne afery, jest za niezależnością sądownictwa i domniemaniami niewinności. Czy naprawdę?

Szarża Fillona ma poważne podstawy. Trójka dziennikarzy śledczych, bynajmniej nie związana z prawicą, napisała książkę „Witamy na Placu Beauvau” (siedziba francuskiego MSW). Jej podtytuł to „Policja: najbardziej tajemne sekrety pięciolatki” (Hollande'a – przyp. aut.). Ci sami autorzy wydali już w 2012 r. książkę o „policji politycznej Sarkozyego”, jednak obecne rewelacje mogą wyjaśniać podłoże prawno-medialnych ataków na Fillona. Zdaniem kandydata Republikańców wykorzystywanie przez Hollande'a środków władzy do gry politycznej zasługuje na osobne dochodzenie.

Wg autorów książki, władza ma zawsze tendencję do korzystania z aparatu państwa do celów ściśle politycznych. Jednak

w czasie prezydentury Francois Hollande'a miało to przybrać rozmiary nieznane dotąd w V Republice, a Pałac Elizejski stworzył nawet „czarny gabinet” do dyskredytowania przeciwników politycznych. Padają tu nazwiska wieloletnich przyjaciół Hollande'a – szefa jego gabinetu Jean-Pierre'a Jouyeta, ministra finansów Michela Sapina (pod jego kontrolą była policja finansowa – Tracfin), czy kolegi prezydenta z czasów wojska – Roberta Gelli (Departament Spraw Kryminalnych – DACG). Tworzyli oni całą siatkę wykorzystującą zbierane informacje do tworzenia „haków” politycznych. Wykorzystywano podsłuchy, inwigilację, materiały śledcze, dublowano pracę wywiadu (komórka rzekomych „dokumentalistów”), zbierano informacje z życia prywatnego, stosowano też metodę „przecieków prasowych”.

Działalność taka miała trwać od lat i utatwić reelekcję Hollande'a.

ciąg dalszy na str. 15

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- W czasie protestu z okazji Dnia Wolności w Mińsku – 99. rocznicy ogłoszenia niepodległości Białoruskiej Republiki Ludowej w 1918 r., siły porządkowe próbowały uniemożliwić wiec. Zatrzymano kilkaset osób.
- Po pacyfikacji protestów Kościół na Białorusi wezwał do dialogu władzy z opozycją. „Z wielkim zaniepokojeniem przyjmam sytuację, która miała miejsce w Mińsku i innych miastach podczas tych wydarzeń” – oświadczył metropolita mińsko-mohylewski abp Kondrusiewicz i dodał – „Droży rodacy, musimy przyjąć apel Boga do pojednania, dopóki nie zajdzie Słońce, jak napisano w Piśmie św., aby nie nastąpiła noc konfrontacji”.
- Na Ukrainie jednego dnia eksplodowały duże magazyny amunicji, a w centrum Kijowa zabito rosyjskiego polityka opozycyjnego wobec Putina. Za te akty obarcza się winą Moskwę.
- Specjalny wysłannik władz w Kijowie ds. uregulowania sytuacji w Donbasie Kuczma powiedział, że konieczne jest spotkanie przywódców państw tzw. czwórki normandzkiej, w ramach, której Niemcy, Francja, Ukraina i Rosja rozmawiają o rozwiązaniu konfliktu.
- „Będziemy działać wspólnie, w zależności od potrzeb w różnym tempie i z różnym nasileniem, podążając jednocześnie w tym samym kierunku” – głosi Deklaracja Rzymska, przyjęta przez przywódców 27 państw i instytucji UE. Dodano także, że Unia jest „niepodzielona i niepodzielna”.
- Barnier, który będzie prowadził w imieniu Unii rozmowy z Londynem dotyczące Brexitu, zapowiedział, że zanim zostaną podjęte rozmowy o warunkach współpracy, trzeba ustalić „zasady uporządkowanego rozvodu”. Chodzi o „zaptacenie przez

Wielką Brytanię zaległych rachunków”, czyli składek, do jakich zobowiązali się Brytyjczycy w perspektywie finansowej na lata 2014–20, czyli o ok 60 mld euro.

- Centroprawicowa partia b. premiera Borysowa (Obywatele na rzecz Europejskiego Rozwoju Bułgarii) wygrała przedterminowe wybory parlamentarne. GERB otrzymała ok. 32,5 proc.
- Chadecka CDU kanclerz Merkel wygrała wybory do regionalnego parlamentu w kraju związkowym Saara na zachodzie Niemiec, zdobywając 41% głosów. SPD uzyskała 30%.
- Policja w Moskwie zatrzymała opozycjonistę Nawalnego i 1000 innych osób podczas zwołanej przez niego demonstracji w rosyjskiej stolicy.
- Marine Le Pen, szefowa Frontu Narodowego i kandydatka w wyborach prezydenckich, zapowiedziała w Moskwie, że jeśli wygra, będzie rozważać, co mogłaby zrobić w celu szybkiego zniesienia sankcji unijnych wobec Rosji.
- Do września kraje UE powinny przejść w ramach programu relokacji 26 tys. uchodźców przebywających w Grecji i we Włoszech. Decyzję taką podjął komisarz UE ds. migracji Awramopoulos.
- 14 państw Organizacji Państw Amerykańskich na spotkaniu w Meksyku wezwało władze Wenezueli do niezwłocznego przeprowadzenia wyborów i zwolnienia więźniów politycznych pod groźbą zawieszenia w prawach członka organizacji. Wezwano też lewicowy rząd prezydenta Maduro do uznania wyników wyborów parlamentarnych z 2015 r.
- Izraelskie ministerstwo obrony w ciągu 3 miesięcy rozpocznie budowę podziemnego betonowego muru wzdłuż Strefy Gazy w celu zneutralizowania tuneli wykopanych przez palestyński Hamas.

- 88-letni b. prezydent Egiptu Mubarak, obalony w 2011 r. podczas arabskiej wiosny, po 6 latach wyszedł z więzienia.
- Południowokoreańska prokuratura wystąpiła z wnioskiem o wydanie nakazu aresztowania b. prezydent kraju Geun Hie w ramach śledztwa związanego ze skandalem korupcyjnym.
- MSZ Węgier Szijarto oświadczył, że krytyczne uwagi ze strony USA pod adresem węgierskiej demokracji ustały od objęcia urzędu przez Trumpa.
- Zdecydowana większość (73%) Węgrów uważa, że ich kraj powinien pozostać w UE, choć ponad połowa jest niezadowolona z obecnego kierownictwa UE. 66% uznało, że sprawy w UE zmierzają raczej w złym kierunku.
- Rządzący na Węgrzech Fidesz chce oddać cześć b. prezydentowi Polski Lechowi Kaczyńskiemu, stawiając mu pomnik w Budapeszcie.
- Laboratorium Kryminalistyczne Policji w Madrycie zbada próbki pobrane w trakcie oględzin wraku samolotu Tu-154 ze Smoleńska.
- Sąsiedzi Niemiec protestują przeciwko wprowadzeniu tam opłat za autostrady dla samochodów osobowych. Przeciwny jest też Bundesrat – druga izba niemieckiego parlamentu. Decyzją Bundestagu myto zostanie jednak wprowadzone.
- 1000 zamiast 500 euro mają otrzymywać ci imigranci ubiegający się o azyl, którzy zdecydowali się dobrowolnie opuścić Austrię.
- Władze Szwecji stworzą nową agencję rządową, której celem będzie walka z „segregacją w szwedzkim społeczeństwie”.
- 15-letni Hiszpan pozwał matkę za „znęcanie się” nad nim. Powód? Kobieta odebrała synowi... telefon komórkowy. □

Droga Krzyżowa...

ciąg dalszy ze str. 2

X Upokorzenie zawstyżeniem

Bolesna emanacja człowieczeństwa i odkrycie ludzkiej natury. Krwawi dusza, gdy ciało odzieraną z godności, ale sam powiedziałeś: „Ja zawsze czynię to, co się Jemu (Ojcu) podoba”. (J 8,29)

Memento!: „...To, co z ust wychodzi, pochodzi z serca, i to właśnie czyni człowieka nieczystym. Z serca, bowiem pochodzą złe myśli, zabójstwa, cudzołóstwa, czyny nierządne, kradzieże, fałszywe świadectwa, przekleństwa. To czyni człowieka nieczystym.” (Mt 15,18–20) Zmiłuj się, Panie, gdy serce, które jest kotywką naszego człowieczeństwa, czynimy grobem pięknej miłości.

Uczyni serca nasze według Twego serca czystego, by mogły Cię dostrzec w nagości eucharystycznej Hostii!

Uczyni serca nasze według Twego serca czystego, by mogły Cię dostrzec w nagości eucharystycznej Hostii!

XI Przybity Stwórca

„Przebodli ręce i nogi moje, policzyli wszystkie kości moje”. (Ps 22(21)–17,18) To początek trzygodzinnej agonii. Stwórca wolności, wyzwalający „z mocy faraona” złożony na otarzu krzyża, przez tych, których uwolnił. „Ja jestem Drogą, Prawdą i Życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze mnie.” (J 14,6). Nie da się dojść bez Ciebie do domu Ojca, nie da się iść z Tobą bez krzyża, Panie.

Wybacz, Chryste, ludzkości manipulację Dobrą Nowiną. Żałujemy za grzech wybiórczości.

XII Umierający z miłości

Consumatum est – wypełniło się! Choć widzieli i słyszeli, nie rozumieli, że szatan na Golgocie został pokonany. „Ojcie przedwieczny, ofiaruję Ci Ciało i Krew, duszę i bóstwo, Pana naszego Jezusa Chrystusa na przebłaganie za grzechy nasze... Dla Jego bolesnej Męki, miej miłosierdzie dla nas...” „Ja przyszedłem po to, aby owce miały życie i miały je w obfitości. Ja jestem dobrym pasterzem. Dobry pasterz daje życie za swoje

owce.” (J 10,10–11)

Dziękujemy za nadzieję. Zawstyż nas Duchem Św. Ożywicielem, abyśmy odkryli własne przylgnięcie do ducha tego świata i zerwali z nim.

XIII Martwe ciało

„Oto Ja jestem z wami po wszystkie dni aż do skończenia świata.” (Mt 28,20). Zatrzymała się cząstka ludzkości przy Ciele Chrystusa po Jego umęczeniu. Gromadzą się i dzisiaj wokół Jego ciała, gromadzą się, jako Jego Ciało. Przyjmują Je... A Ono znowu złożone w człowieka jak w grób na słowa: „BIERZCIE I JEDZCIE”... Złożone, by dojrzewać na podobieństwo ziarna, które ma swój wzrost. To anastasis – zstąpienie do piekieł po to, by wydobyć duszę...

Przebacz jawną krytykę Twójego Mistycznego Ciała – Kościoła. Daruj chowanie głowy w piasek, gdy należało Go zawsze stawać w Jego obronie.

Triduum Paschalne

ks. Tomasz Sokół

Zwycięstwo życia nad śmiercią

Uroczystości Triduum Paschalnego odzwierciedlają się w naszych świątyniach w porze wieczorniej, co wg liturgicznej przepisu winno dziać się po zapadnięciu zmroku. Wszystkie celebrowane rytmy Triduum stają się oddawać, w całej swojej duchowości pełni, prawdę poszczególnych dni: Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty, przypominając zarazem, autentyczną atmo. ferę tamtych zbawczych wydarzeń, które miały miejsce za sprawą samego Chrystusa Zbawiciela.

Cate Triduum Paschalne rozpoczyna wieczorna liturgia **Wielkiego Czwartku**, która mówi nam o ustanowieniu Sakramentu Eucharystii i kapłaństwa, jako znaku Bożej miłości. Zarówno w czytaniach, jak i obrzędach tego dnia, podkreślana jest służebna postawa i rola Chrystusa, który przepasuje się prześcieradłem i umywa uczniom nogi, kładąc im w tym geście, naśladować Jego samego. W relacji Ewangelistów, była to żydowska uczta paschalna, którą Jezus spożył w Wieczerniku ze swoimi uczniami w przeddzień swej męki i śmierci na krzyżu. Podczas niej zostawił nam swój wieczny testament: Eucharystię (o czym mówi – czytany w liturgii słowa – Pierwszy List św. Pawła do Koryntian). Ważną częścią liturgii wielkoczwartkowej jest również, na jej zakończenie, przeniesienie Najświętszego Sakramentu do ciemnicy, symbolizującej uwięzienie Chrystusa po pojmaniu i osądzeniu przez sanhedryn.

Wielki Piątek to jedyny dzień w roku liturgicznym, kiedy nie sprawuje się w kościołach Mszy św., jako że tego dnia Jezus umierał na krzyżu za nasze grzechy i został złożony do grobu. Treść tegoż zbawczego wydarzenia celebrowana jest w liturgii wielkopiątkowej. Skromna oprawa, obnażony całkowicie otarż Pański, kolor czerwony szat liturgicznych mają podkreślać pełen powagi i zadumy charakter Wielkiego Piątku. W czasie liturgii słowa czytana jest Męka Pańska z Ewangelii św. Jana, następnie specjalnie rozbudowana „Modlitwa Powszechna”. Adorowany jest Krzyż, na którym umierał nasz Zbawiciel. Po czym następuje rozdanie Komunii św. i przeniesienie Najświętszego Sakramentu, okrytego welonem – do Grobu Pańskiego w kościele, na znak złożenia ciała Chrystusa do grobu wykutego w skale, jak relacjonuje ewangelista św. Jan Apostoł.

Wielka Sobota – Kościół trwa przy

Grobie Pańskim, rozważając Mękę i Śmierć Chrystusa, a także Jego zstąpienie do otchłani. Tradycją polską jest święcenie w tym dniu pokarmów na stół wielkoczwartkowy. W atmosferze zadumy, modlitwy i powagi Kościół adoruje Najświętszy Sakrament, złożony w Grobie Pańskim, przygotowany w świątyni, jednocześnie oczekuje w ten sposób na zbliżające się Zmartwychwstanie Pańskie, celebrowane w czasie Liturgii Wigilii Wielkiej Nocy, która powinna być sprawowana po zapadnięciu zmierzchu.

Wigilia Paschalna jest szczególnym oczekiwaniem na Zmartwychwstanie naszego Zbawiciela. Towarzyszą jej następujące części:

– „Liturgia Światła”, sprawowana na zewnątrz kościoła, z poświęceniem ognia oraz odśpiewaniem w kościele uroczystego Orędzia wielkanocnego.

– „Liturgia Słowa” – odczytywane są fragmenty Pisma św., głównie ze Starego

XIV Składany do grobu na oczekiwaniu

„Mesjasz będzie cierpiał i trzeciego dnia zmartwychwstanie; w imię Jego będzie głoszone odpuszczenie grzechów wszystkim narodom. Wy jesteście świadkami tego.” (Łk 24,46–48). Grzech obłaskawiony i zbanalizowany jest krokiem do grobu, grzech nazwany i odżałowany jest krokiem z grobu. Świadkowie chcą przerwać ciszę Twego grobu wołaniem, że żyjesz!

Jesteśmy świadkami pustego grobu, gdy sami wychodzimy z grzechu. Panie, daj nam głęboką wiarę w grzechów odpuszczenie.

XV Przebudzenie...

Exodus z czełości nie jest końcem Golgoty... Przez Zmartwychwstanie, odnawiając Księgę Genesis, staje się Duchem Bożym, Ruahem – Ożywicielem świata będącego w nieustannym ruchu. Ożywicielem duszy świata. Jezus wychodzi z nas jak z grobu, w czasie metanoi, a my możemy wchodzić w Niego, inicjacją w Kościół. „Wstępuję do Ojca mego i Ojca waszego oraz do Boga mego i Boga waszego.” (J 20,17).

Daruj nam, Chryste, niedowiarstwo w moc modlitwy i nieustanne poprawianie Cię własnym aktywizmem. Przepuść nam odłożenie na półkę księgi Słowa Bożego i zdawkowe pacierze na początek dnia i jego koniec. Przemień stagnację w źródło mocy i wewnętrzny pokój.

XVI Epifania, czyli stacja dla czytelnika tego Tygodnika

„Przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do Nich: «Pokój wam!»” (J 20,21) „Następnie rzekł do Tomasza: «Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włóż do mego boku (...)»” (J 20,27). Nie poznałeś Jezusa przez wiarę? Nie dąż do Niego przez rozum, budując nową wieżę Babel. Nie dowiedziesz Go naukowo. On tego

nie chce. „Mieszają się nasze języki: tych, co wiedzą, lecz nie wierzą, z tymi, co wierzą, choć nie widzieli”. Nie warto czekać na chorobę, nieszczęście i śmierć. Nie warto czekać na zagładę świata, ruinę Babel naszego rozumu. Warto uwierzyć bez dotykania tych ran w historii.

Nie pamiętaj nam, Panie, „szkietka i oka”, wyjątków, kazusów i jakiegokolwiek zatwardziałości w zakłamaniu. Zawołaj po imieniu, jak zawołałeś Łazarza.

XVII Spotkanie na ziemi pogan

Nie na darmo ukazywał się przed Wniebowstąpieniem. Przypominał, że nowe wino, musi być wlane w nowy bukłak. Ulepił Kościół – gliniane naczynie i rzekł Piotrowi: „Paś owce moje” (J 21,17); „(...) Zrzućcie sieć po prawej stronie łodzi, a znajdziecie.” (J 21,6). Ostatnia lekcja brzmi: „Tak jest napisane: Mesjasz będzie cierpiał i trzeciego dnia zmartwychwstanie; w imię Jego głoszone będzie nawrócenie i odpuszczenie grzechów wszystkim narodom...” (Łk 24,46). Nie warto uciekać do Emaus. Powróćmy do Betlejem – Domu Chleba. Kościół to Chrystus na krzyżowej drodze.

Wyrwij nas, Zmartwychwstały, z hipokryzji, którą jest dyskusowanie o Ewangelii, a nie życie nią.

XVIII Jezus kosmiczny

„Oto ja ześlę na was obietnicę mego Ojca. Wy zaś pozostaniecie w mieście, aż będziecie uzbrojeni mocą z wysoka.” „A kiedy ich błogosławił, został uniesiony do nieba.” (Łk 24,49;51). Dopelniona została ziemską wędrówką Jezusa. „Jak przed Płatem, w Pierwszej Stacji, w ostatniej również zamyka oczy, abymy zapamiętali Go nie jak Sędziego, lecz Tego, który będzie uwalniał i wpuszczał ludzi do Domu Ojca.” Czekamy, Panie... Wierni słowom z Krzyża: „Weź Ją do siebie”. Wraz z Nią w Fatimie, Lourdes, La Salette, na Jasnej Górze, w Krasnobrodzie, Tomaszowie Lubelskim i tyłu innych sanktuariach czekamy na Twoją paruzję!

Pomóż nam, Chryste, te Święta przeżyć inaczej. Lepiej! .. □

Testamentu, wraz ze śpiewaniem Psalmów, które mają za zadanie wprowadzić wiernych w atmosferę potężnego Bożego działania w historii ludzkości, od momentu stworzenia świata, a w nim i człowieka, poprzez przymierze z Abrahamem, cudowną interwencję zbawczą w historii Izraela nad Morzem Czerwonym oraz zapowiedź nowego, trwałego Przymierza, zawartego w sercach ludzkich. Te wszystkie Boże zapowiedzi – spełniły się w osobie Chrystusa – do czego i my, Kościół mamy przystęp w sakramentach św., o czym mówią także czytane słowa Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian (Epistoła). Wreszcie uroczyste Alleluja i Ewangelia –

zapowiadająca długo oczekiwany poranek Zmartwychwstania.

– „Liturgia Chrzcielna” z Litanią do Wszystkich Świętych, poświęceniem wody chrzcielnej i odnowieniem, przez uczestników Wigilii Paschalnej, przyrzeczeń chrzcielnych (lub udzielenie chrztu św. przygotowanym wcześniej kandydatom). Całość tej części liturgii kończy pokropienie wiernych poświęconą wodą chrzcielną.

– „Liturgia eucharystyczna”, która wieńczy całe dzieło zbawienia, przyniesione i ofiarowane nam przez samego Chrystusa Pana.

– „Procesja Rezurekcyjna”: Kościół zaleca,

aby zaraz po zakończeniu „Wigilii Paschalnej”, odbyta się uroczysta „Procesja Rezurekcyjna” (z łac. resurrectus – zmartwychwstały), mająca na celu, obwieszczenie całemu światu faktu Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Polska tradycja, stawia tę procesję, na początku celebracji Zmartwychwstania Pańskiego w niedzielny poranek wielkanocny. Owa celebracja wielkanocna jest praktycznie kontynuacją obwieszczenia przez Kościół dzieła Zmartwychwstania Chrystusa, Jego zwycięstwa nad śmiercią i grzechem, które liturgicznie celebrowane jest w Wigilię Paschalną. □

(fot. P. Fedorowicz)

Poziomo: A-2. Małe pióro. B-7. Wzgórze pod Jerozolimą – miejsce ukrzyżowania Jezusa. C-1. Roślina uprawna dostarczająca ziarna i słomy. E-9. Potocznie: mniszek lekarski. F-1. Zrzeszenie rzemieślników. G-10. Harcerz. H-1. Sułtanat leżący na Półwyspie Arabskim. J-10. Płynię w żyłach. K-1. Poczucie własnej wartości, godność. Ł-1. Morski ślimak z muszlą o kształcie stożka; trochus. M-4. Surowiec drzewny. N-9. Rzecz wielkiej wartości materialnej lub artystycznej. P-7. Jedna z największych rzek Mezopotamii /skojarz z wielkim drapieżnikiem z rodziny kotów.

Pionowo: 1-B. Pociecha rodziców. 2-H. Rękopis będący zabytkiem piśmiennictwa. 3-A. Oddzielenie kogoś lub czegoś od otoczenia i jego wpływów. 4-J. Ogólnie o urządzeniu napędzającym maszynę. 5-A. Przedmiot materialny. 5-Ł. Posada, zatrudnienie. 7-A. Płomień. 7-Ł. Naruszenie nietykalności cielesnej innej osoby. 9-A. Klaser ze zdjęciami. 9-Ł. Rzeźba przedstawiająca człowieka. 10-D. Tropy zwierząt. 11-J. Medaliony w kształcie tarczy z wygrawerowanym herbem noszone na piersiach rycerzy. 12-A. Ludzie lekkomyślnie wydający pieniądze; hulaka, lekkoduch. 13-J. „Płaczące drzewo.”

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 5/2017: „Brzoza”.
Poziomo: zapach, erudyta, wiązka, ikona, trema, neige, kant, kwak, Arab, rudel, astma, syrop, zacisk, arlekin, parkan. **Pionowo:** jesionka, rolada, Bukowina, baniak, wydatek, Watykan, zawieja, krasula, piątak, Auderska, cyklon, tulipany.

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Polska wygrała z Czarnogórą w Podgoricy 2:1 w meczu eliminacji mistrzostw świata. Gole zdobyli Lewandowski i Piszczek. Po pięciu meczach biało-czerwoni mają 13 punktów i prowadzą na półmetku w grupie E z przewagą 6 pkt nad Montenegro i Danią i 7 nad Rumunią. Następny mecz eliminacji Polacy zagrają w Warszawie 10 czerwca z Rumunami.

☺ Puchar Narodów, dwa pierwsze miejsca w Turnieju Czterech Skoczni, wygrana tego turnieju przez Kamila Stocha, złoto i brąz mistrzostw świata, trzech zawodników w jedenastce Pucharu Świata – to bilans sezonu polskich skoczków narciarskich. Sezon zakończył się w słoweńskiej Planicy. W 2 turniejach indywidualnych Polacy byli poza podium, ale w konkursie drużynowym zajęli 3 miejsce, za Norwegią i Niemcami, co dało im Puchar Narodów. Stoch w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata plasował się na 2 pozycji (wygrał 7 konkursów), tuż za Austriakiem Kraftem. Piąty w klasyfikacji generalnej był Kot, 11. Żyła, a 19. Kubacki. Stoch w Planicy pobił rekord skoczni, rekord życiowy i rekord Polski w lotach narciarskich uzyskując 251,5 m.

☺ Rozstawiona z numerem 5. Radwańska przegrała z Chorwatką Lucic-Baroni (26.) 0:6, 3:6, w 3. rundzie turnieju WTA na kortach w Miami. Janowicz w półfinale challengerza w Guadalajarze (Meksyk) przegrał z Kanadyjczykiem, mistrzem juniorskiego Wimbledonu, Shapovalovem 6:4, 3:6, 6:7 (4-7).

☺ Kubot i Brazylijczyk Melo pokonali Holendra Rojera oraz Rumuna Tecau 6:4, 3:6, 11-9 i awansowali do ćwierćfinału debla w turnieju ATP Masters 1000 w Miami.

☺ W Warszawie w wieku 56 lat zmarł znany dziennikarz sportowy Paweł Zarzeczny. Przez lata był zastępcą redaktora naczelnego „Przeglądu Sportowego”. Pracował również m.in. w Canal +, tygodniku Piłka Nożna, TV Republika i dla Najwyższego Czasu.

☺ Włoski Azimut Modena pokonał Asseco Resovię 3:1 w drugim meczu 1. rundy play off Ligi Mistrzów siatkarzy. Do kolejnego etapu awansowali siatkarze Modeny, którzy w Polsce wygrali 3:2. Wcześniej odpadli ZAKSA Kędzierzyn-Koźle i PGE Skra Bełchatów. Mistrzowie kraju po raz drugi przegrali z rosyjskim Bietogorje 1:3. Z kolei ekipa z Bełchatowa wprawdzie wygrała na wyjeździe z włoskim Cucine Lube Civita-

nova 3:2, ale wcześniej uległa w sobie 1:3. ☺ W starciu 1/8 finału Ligi Mistrzów szczytnistów Vive Tauron Kielce przegrał z francuskim Montpellier HB 28:33 i w rewanżu kielczan będzie czekało ciężkie zadanie odrobienia 5 bramek straty.

☺ Justyna Kowalczyk zajęła czwarte miejsce w maratonie narciarskim Arefjaellsloppet (50 km) w szwedzkim Are. Zwyciężyła reprezentantka gospodarzy Johansson Norgren.

☺ Młodzieżowa piłkarska reprezentacja Polski przegrała z Włochami 1:2 i w takim samym stosunku z Czechami w towarzyskich meczach drużyn do lat 21. Mecze były elementem przygotowań do turnieju finałów mistrzostw Europy w tej kategorii wiekowej, które odbędą się w czerwcu w Polsce.

☺ Polska reprezentacja piłkarska do lat 20 pokonała w Pile Włochy 3:1 w meczu Turnieju Czterech Narodów.

☺ Tempish Polonia Bytom wygrała rywalizację o brązowy medal mistrzostw Polski w hokeju, pokonując Tatry Ski Podhale Nowy Targ w obydwu meczach finałowej konfrontacji. W finale mierzyły się GKS Tychy z Cracovią. Tyszanie w rywalizacji do czterech zwycięstw prowadzili 3-1. ☺

Une découverte

Quel lien avec la Pologne ?

À l'intérieur de l'église Saint-Eustache, on voit une plaque avec l'épithaphe suivante :

« CY GÎT / FRANÇOIS DE CHEVERT, / COMMANDEUR GRAND CROIX DE L'ORDRE DE ST LOUIS, / CHEVALIER DE L'AIGLE BLANC DE POLOGNE, / GOUVERNEUR DE GIVET ET CHARLEMONT, / LIEUTENANT GÉNÉRAL DES ARMÉES DU ROY. / SANS AÏEUX, SANS FORTUNE, SANS APPUY / ORPHELIN DES L'ENFANCE / IL ENTRA AU SERVICE À L'AGE DE XI ANS, / IL S'ÉLEVA MALGRÉ L'ENVIE À FORCE DE MÉRITE, / ET CHAQUE GRADE FUT LE PRIX D'UNE ACTION D'ÉCLAT / LE SEUL TITRE DE MARÉCHAL DE FRANCE / A MANQUÉ NON PAS À SA GLOIRE / MAIS À L'EXEMPLE DE CEUX QUI LE / PRENDRONT POUR MODÈLE. / IL ÉTOIT NÉ À VERDUN SUR MEUSE LE 2 / FEVRIER 1695 ; IL MOURUT À PARIS / LE 24 JANVIER 1769. / Priez Dieu pour le repos de son Ame ».

Qui était ce François de Chevert et qu'avait-il fait pour mériter la plus haute distinction de Pologne ?

Givet, Charlemont, Verdun sont en Lorraine. D'après les dates, de Chevert a vécu au XVIIIe siècle, il était donc contemporain du roi Stanislas Leszczyński. Ce dernier l'aurait-il ainsi décoré de l'Aigle blanc polonais ? Mais il n'avait été réellement roi de Pologne que quelques années, au tout début du siècle, quand François était encore enfant. Il y a ensuite eu la restauration de son règne pendant quelques mois, en 1733-1734, quand de Chevert était déjà dans les armes. Était-ce à ce moment-là, en récompense d'un fait d'armes lié à la guerre de succession de Pologne ? Sinon, le Français aurait-il été décoré pendant que Stanislas Leszczyński régnait sur le duché de Lorraine ? Mais n'étant plus roi de Pologne, celui-ci ne disposait plus du pouvoir de décerner les décorations de son pays.

En cherchant, on trouve le tome quatre du « Dictionnaire historique et biographique des généraux français, depuis le onzième siècle jusqu'en 1822 » de « M. le chevalier de Courcelles », publié à Paris en 1822, ainsi que le tome dix des « Mémoires de la Société philomathique de Verdun », publié en 1888 à Verdun, qui proposent des biographies de François de Chevert. Il est né à Verdun le 2 février 1695. Son père, Louis-Jacques de Chevert, était « verger de la Cathédrale », c'est-à-dire bedeau, et sa mère, Marguerite-Benoîte Vernier, était la fille d'un prévôt des maréchaux de Lorraine et Barrois. Son père meurt en 1704. Attiré par la carrière militaire, François intègre, avec l'accord de sa mère, le régiment de Carné en 1706 – il n'a pas douze ans. À quinze ans, il est sous-lieutenant. Il rejoint le régiment de Beauce avec lequel il fait ses premières armes à Arleux, puis devient lieutenant en 1711. Dix ans après, il est capitaine, puis major en 1728, et lieutenant-colonel en 1730. Il se distingue dans de nombreux faits d'armes, notamment dans des engagements qui se déroulent en Allemagne. En 1732, il est promu chevalier de l'ordre de Saint-Louis. En 1741, la France s'engage au côté de l'électeur de Bavière dans la guerre de Succession d'Autriche. Dans ce cadre, François de Chevert et ses grenadiers prennent Prague sans effusion de sang ni pillages, à la suite de quoi il est nommé brigadier et commandant de la place. Un an après, la ville est assiégée par les Autrichiens mais François de Chevert obtient des conditions de capitulation très

honorables. En 1743, dans le Piémont, il remporte la bataille de Châteaudauphin ce qui lui vaut d'être nommé maréchal de camp en 1744. Les autres faits d'armes dans cette guerre lui valent le grade de lieutenant-général en 1748. La paix signée, de Chevert est chargé d'organiser des camps. En 1754, il est promu commandant de l'ordre de Saint-Louis.

En 1756, débute la guerre de Sept Ans qui va opposer la France, l'Autriche et leurs alliées dont la Saxe, à l'Angleterre et la Prusse. En 1757, François de Chevert participe à la bataille de Hastenbeck dont la victoire conduit à l'occupation de Hanovre. En 1758, il est promu grand-croix de l'ordre de Saint-Louis. La même année, il est l'acteur de la victoire de Lutterberg (Lutzemberg), ce qui lui vaut la lettre suivante : « Varsovie, le 12 novembre 1758. / Monsieur le lieutenant-général. / Mon fils, le comte de Lusace, ne m'a pas laissé ignorer la part que vous avez eue au gain de la bataille de Lutzemberg, ni les attentions que vous avez eues pour lui dans toutes les occasions, et surtout à cette journée, en lui procurant l'honneur de contribuer, à la tête d'un corps de mon infanterie, à la gloire des armes du roi très chrétien ; cette heureuse nouvelle est la plus consolante que je puisse recevoir, je sais combien on doit en cette circonstance à votre expérience, à votre valeur, et à la supériorité de vos talents militaires. Je n'ai pas voulu différer à vous faire cette lettre, et d'y joindre une marque de mon estime et de ma bienveillance toute particulière. Sur ce, je prie Dieu... / Auguste, roi. » À la lettre était jointe la décoration de l'ordre de l'Aigle blanc.

Ainsi, le lien avec la Pologne semble bien tenu. Le pays, bien qu'uni à la Saxe, est resté neutre dans le conflit, même si les armées russes opéraient à partir de son territoire. C'est le roi de Pologne, Auguste III, qui fait le lien, car il était également électeur de Saxe sous le nom de Frédéric-Auguste II. De Chevert termine sa carrière militaire en 1763. Il est mort à Paris le 24 janvier 1769 et enterré à Saint-Eustache. L'épithaphe est attribuée à Diderot ou à d'Alembert. □

Erratum: Dans la Page des Francophones du 19 mars 2017, par suite d'une erreur de composition, le début de l'article « Adieu Kopa ! » a été tronqué. Il convient de lire : « Raymond Kopa faisait l'admiration de tous les gamins à la charnière des années cinquante et soixante... ». La rédaction présente toutes ses excuses à ses lecteurs pour la gêne occasionnée dans la compréhension du texte.

Ocalałe z pożogi

Piotr Witt

21 marca, w pierwszy dzień wiosny, w paryskim Petit Palais otwarto wystawę arcydzieł kościołów paryskich XVIII wieku – Le Baroque des Lumières.

Pałac Elizejski, ambasady i ministerstwa Francji umeblowane są sprzętami z tamtej epoki. W muzeach dzieła sztuki francuskiej XVII wieku zajmują honorowe miejsce, poświęca się jej wiele uwagi i badań.

Przeglądając monografie artystyczne można nabrać przekonania, jakoby tamta sztuka miała charakter wyjątknie świecki. A przecież we Francji, w większym jeszcze stopniu niż w innych krajach, Kościół był największym mecenasem epoki. Czemu przypisać mylne wrażenie? Oto, w muzeach i w monografiach prezentuje się to, co ocalało z pożogi rewolucyjnej. Większość dzieł sztuki religijnej przepadła, systematycznie niszczone.

Pierwsze padły ofiarą kościoły, zwłaszcza gotyckie. W końcu XVII wieku stolica liczyła ich trzysta, tyle co Rzym. We współczesnym Paryżu przetrwało dwadzieścia jeden starych świątyń katolickich.

Jakobini zaczęli niszczenie od wewnątrz „Wszystkie oznaki kultu katolickiego, takie jak chrzcielnice i tabernakula, powinny zniknąć”.

„9 frimera roku II, na mocy postanowienia Komuny Paryskiej, komisarze delegowani zjawili się w składzie Petits-Augustins, aby zabrać 180 portretów malowanych olejno całopostaciowych i popiersi książąt i biskupów, mających być spalone na cześć Marata, na święcie ludowym w ogrodzie opactwa Saint-Germain-des-Près”. Palono także na prowincji. W Montmorency, dokąd pielgrzymujemy co roku na nasze, polskie, groby, szesnastowieczna kolegiata św. Marcina doznała poważnych zniszczeń. Nawet Komisja Zabytków nie przeszkodziła Radzie Miejskiej w spaleniu obrazów i archiwów.

Dwieście obrazów zebranych na wystawie w Petit Palais, to prawie wszystko, co ocalało w Paryżu z pożogi rewolucyjnej.

Pozbierano je zewsząd, gdzie znalazły schronienie – z Luwru, Pałacu w Wersalu, z Lyonu, Marsylii, Brestu... Uratowały je wiara, odwaga i petyzm. Konsolę z kościoła Jezuitów odnaleziono w Pompignan (Lot et Garonne). Czasem dopomógł ocaleniu szczęśliwy przypadek. Niektóre obrazy, powieszone wysoko, trudno było osiągnąć i jakobinom brakowało drabin itd.

Ale wnętrza dwóch nieistniejących kościołów – między Luwrem i Tuilierami – można poznać tylko z medzjorytów, pieczętów i eksponowanych na wystawie. Piękny obraz Coypela „Pielgrzymi z Emaus” jest wszystkim, co z nich pozostało. Malowany dla kościoła Saint Louis du Louvre ocalał u św. Ludwika na wyspie.

Przed rewolucją trzecia część terenów paryskich stanowiła własność Kościoła. Ten stan posiadania był jedną z przyczyn zawiści jakobinów. Nie tagodził zaciekleści fakt, że większość gmachów kościelnych oddana była służbie publicznej w czasach, kiedy opieka społeczna państwa praktycznie nie istniała. Szpitale, żłobki, hospicja dla starców, domy opieki prowadzone były przez duchowieństwo. W naszych czasach ożywionych dyskusji na temat przerywania ciąży zainteresowanie nie tylko artystyczne budzi Hospices des enfants trouves. Wzniósł je wielki architekt Boffrand za czasów Ludwika XV naprzeciwko katedry Notre Dame. Siostry miłosierdzia, nazywane u nas Szarytkami, opiekowały się tam dziećmi porzuconymi, aby młode matki, które nie mogły same podjąć wychowaniu uchronić od zbrodni dzieciobójstwa. Podobne instytucje istniały we wszystkich większych miastach chrześcijańskiego świata. W Warszawie u świętej Anny można chyba do dziś oglądać otwór w ścianie opatrzony w wielką tacę obrotową, na której po jednej stronie muru kładziono

noworodka przyjmowanego anonimowo po drugiej stronie.

W kaplicy hospicjum zrekonstruowanej w Petit Palais widzimy plafon, na którym dwaj włoscy dekoratorzy Brunetti – ojciec i syn – przypomnieli biedę szopki, w której nasz Pan przyszedł na świat.

Jeden z obrazów przedstawia makietę wielkości naturalnej, wystawioną na miejscu kościoła św. Genowefy zanim przystąpiono do jego budowy. Między mecenasem i artystą istniała bowiem ścisła współpraca. Dzięki temu ślad niektórych dzieł zniszczonych bezpowrotnie zachował się w postaci szkiców, czasem starannie wykończonych, jak np. dwa ricorda przedstawiające odpowiednio świętych Piotra i Pawła. Namalowali je Jean Restout i Sebastien Le Clerc dla kościoła St Germain des Pres.

Cudem zachowały się niektóre obrazy ottarzone. „Narodziny Najświętszej Marii Panny” Jeana Restout z 1744 roku były może zbyt wielkich rozmiarów, aby niszczycielom zechciało się trudzić w kaplicy seminarium Saint Sulpice w Ivry, uszkodzili je tylko spiesząc zapewne gdzie indziej. Podobnie jak w pośpiechu przektuli piką pastelowy portret Marii Antoniny – dzieło polskiego malarza Kucharskiego nabyte przez Muzeum w Wersalu w 1954 roku.

Kiedy delirium zniszczenia nieco ochłodziło jakobini przystąpili do wyprzedazy dzieł za granicę, podobnie jak później bolszewicy. Książęta Czartoryscy nabyli wówczas do swego pałacu w Puławach skarby sztuki francuskiej, o czym Anetka Potocka mówi w swych Pamiętnikach: „Rewolucja francuska – pisze ona – wzbogaciła Domek Gotycki. (...) Hrabina Zamoyska, córka księżny Czartoryskiej znajdując się w Paryżu w tej epoce frenezji pozyskała nabytki, które są dzisiaj bezcenne”.

Kolekcję zamku Potockich w Łańcutcie stworzyła w 1795 roku księżna Lubomirska, która nabyła liczne obrazy pochodzące z zamku w Wersalu.

Biblioteka biskupów Zaluskich – załączek polskiej Biblioteki Narodowej – powstała w tych samych okolicznościach. Ale w tamtych przypadkach chodziło przeważnie o dzieła świeckie. Z paryskich obrazów religijnych osiemnastego wieku ocalało niewiele więcej od tego, co pokazuje wystawa.

Wystawa w Petit Palais jest pierwszą tego rodzaju w historii. Zorganizowano ją z okazji zakończonej po dziesięciu latach kampanii restauracji obrazów w paryskich kościołach. Organizatorzy zachęcają do odwiedzenia innych dzieł in situ – w kościołach, których lista podana jest na miejscu. Zaczynając od „Poktonu Trzech Króli” z polskiego kościoła „na Konkordzie”. Piękne dzieło Michela Van Loo zostało odnowione dzięki pomocy finansowej państwa Izabeli i Huberta d’Ornano (firma Sisley).

Wystawa „Le Baroque des Lumières” w Petit Palais będzie czynna do 16 lipca 2017. □

Drugie życie filmu „Wołyń”

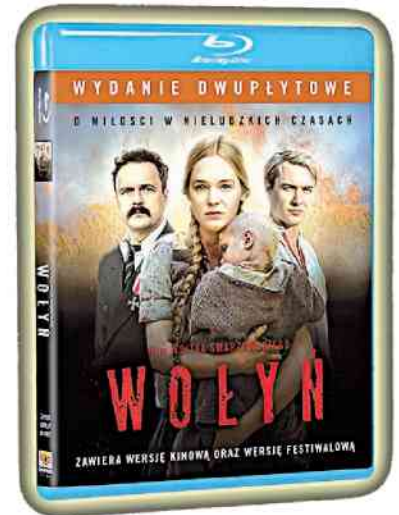
Kiedy na jesieni ubiegłego roku film Wojciecha Smarzowskiego „Wołyń” nie zdołał na Festiwalu Filmowym w Gdyni zdobyć żadnej poważnej nagrody – uznano to za przejaw nieprawości politycznej Jury, które obawiało się nagrodzić film, który w mediach często określano jako „kontrowersyjny”.

Filip Bajon, komentując ten werdykt, a raczej tłumacząc się dziennikarzom, powiedział, że film Smarzowskiego... był za długi o 20 minut. W ustach reżysera, który słynie z tego, że kręci filmy długie i nudne, zabrzmiało to niczym ponury żart.

Ale nie ma tego, co by na dobre nie wyszło. Oto w pół roku później film „Wołyń” okazał się jedynym zwycięzcą Polskiej Akademii Filmowej, która co roku przyznaje nagrody dla najlepszych filmów, aktorów i twórców, czyli tzw. Orły. Film „Wołyń” otrzymał łącznie 9 nagród, z 14 do których był nominowany. Najlepszym reżyserem ogłoszono jego twórcę, Wojciecha Smarzowskiego. Film otrzymał także nagrody w kategoriach: najlepsza scenografia (Marek Zawierucha), zdjęcia (Piotr Sobociński jr), muzyka (Mikołaj Trzaska), montaż (Paweł Laskowski), dźwięk (Jacek Hamela i Katarzyna Dzida-Hamela) oraz kostiumy (Wanda Kowalska, Paweł Grabarczyk, Magdalena Jadwiga Rutkiewicz-Luterek i Agata Drozdowska). Gala odbyła się w Teatrze Polskim w Warszawie.

Można więc powiedzieć, że środowisko filmowe niejako zrehabilitowało się za blamaż z Gdyni. Nie było to trudne, ponieważ film „Wołyń”, bez względu na oceny historyczne, uchodził od samego początku za wybitne dzieło artystyczne. Choćby z tego powodu jest trudny do zaatakowania, mimo że takie ataki były prowadzone na długo przed jego powstaniem. Film ma obecnie „drugie życie”, bo ukazał się na płycie DVD, co zapewne zwiększy liczbę widzów, którzy go obejrzą. Jest to o tyle ważne, że oglądalność filmu w kinach na terenie Polski była duża, ale liczone, że będzie większa. Wynik ok. 1,5 mln widzów jest w naszych warunkach wynikiem bardzo dobrym, ale jeśli dodamy, że tani kryminał „Pitbull” Patryka Vegi miał co najmniej dwa razy tyle, to jest się nad czym zastanawiać. Oczywiście filmy historyczne nie cieszą się obecnie aż taką popularnością jak dawniej i nawet filmy o żołnierzach wyklętych „sprzedają się” z trudem – to na „Wołyń” – jak sądzono – czekała cała Polska.

Osobną sprawą jest odbiór filmu zagranicą. Od samego początku został on oprotestowany na Ukrainie, gdzie uniemożliwiono nawet pokaz studyjny dla wybranej publiczności. O tym, żeby film wszedł do kin nie ma mowy. W dosyć licznych wypowiedziach na jego temat dominował i dominuje jeden argument – film służy dyskredytowaniu Ukrainy i jest w interesie Rosji, poza tym, jest „tendencyjny” i szkaluje Ukraińców. Co ciekawe, sporo głosów tego typu wypowiadają ludzie, którzy filmu nie widzieli. Ukraińskie środowiska banderowskie i państwo ukraińskie stara się „powstrzymać” film w granicach Polski, zgodnie z tym, co

napisał swego czasu Przemysław Żurawski vel Grajewski, znany stronnik obecnej Ukrainy, który uznał, że ten film powinien być przeznaczony wyłącznie „do użytku wewnętrznego”.

Nic więc dziwnego, że kiedy w ostatnich dniach film prezentowano w Wilnie w ramach festiwalu „Kino Pavasaris” – miejscowi Ukraińcy ostro zaprotestowali. W przeddzień premiery filmu Wileńska Wspólnota i Baltyckie Stowarzyszenie Ukraińców wyraziło sprzeciw pokazowi filmu. Ich zdaniem przedstawia on „jednostronną i subiektywną wizję reżysera na bardzo bolesne dla obu narodów wydarzenia przeszłości”. Autorzy oświadczenia napisali, że owszem na Litwie panuje swoboda słowa i przestrzegane są prawa człowieka, ale „podżeganie do nienawiści na tle narodowościowym jest czynem karalnym”. Z kolei apologeta OUN-UPA, Wotodymyr Wiatrowycz, podczas dyskusji jaka odbyła się po projekcji, powiedział: „Choć Smarzowski prezentuje swoje dzieło jako film niezależny, pamiętajmy o tym, że był on częściowo finansowany przez rząd polski oraz Instytut Sztuki Filmowej. Poza tym film tylko pogorszył relacje polsko-ukraińskie. Co gorsze, ukazanie się filmu „Wołyń” wpływa również na pogorszenie konfliktu ukraińsko-rosyjskiego”. Czyli nic nowego.

Sam Wojciech Smarzowski nie ma nadziei, że jego film będzie oficjalnie pokazany na Ukrainie, ale jest przekonany, że będzie on masowo „przemycany” w postaci płyt DVD i oglądany powszechnie. Ma rację, gdyż na Ukrainie większość społeczeństwa wcale nie wyznaje kultu UPA, co narzuca się metodami administracyjnymi. Poza tym, nie ma nic bardziej atrakcyjnego, niż owoc zakazany. On smakuje najbardziej. Jest więc pewnie, że film „Wołyń”, jeden z najważniejszych filmów w historii polskiej kinematografii – będzie miał „drugie życie”, i to nie tylko w Polsce. □

Jan Engelgard

Ch. A. Coypel, Les Félériss d'Emmans, 1748-9 (Musée Carnavalet (Paris))

J. Restaut, St Pierre en prière, 1728 (Musée de Paris, carac, Ch. Foum)

J. Restaut, La Naissance de la Vierge, 1744 (Musée de Paris, carac, J. M. Moser)

XXXII Dzień Młodzieży - Niedziela Palmowa (9 kwietnia)

Bądźcie twórcami waszej historii

Papież Franciszek uważa, że media: potocznościowe nie prezentują prawdziwej historii życia. W orędziu na XXXII Dzień Młodzieży, który jest obchodzony w Niedzielę Palmową - 9 kwietnia, a pęch je do niego, by nie darowała się zwiędł, fałszywym obrazem rzeczywistości.

Na początku opublikowanego przesłania papież przywołał Światowe Dni Młodzieży w Krakowie w lipcu 2016 roku. „Ponownie jesteśmy w drodze, po naszym wspólnym spotkaniu w Krakowie, gdzie obchodziliśmy 31. Światowy Dzień Młodzieży oraz Jubileusz Młodzieży, w ramach Roku Świętego Miłosierdzia” – napisał Franciszek. Dodał następnie: „Pozwoliliśmy się poprowadzić świętemu Janowi Pawłowi II i świętej Faustynie Kowalskiej, apostołom Bożego Miłosierdzia, aby dać konkretną odpowiedź na wyzwania naszych czasów”. Krakowskie spotkanie nazwał „intensywnym doświadczeniem braterstwa i radości” oraz „znakiem nadziei” dla świata. Jak zauważył, „różne flagi i języki nie były źródłem niezgody i podziatu, ale okazją, aby otworzyć drzwi naszych serc, żeby budować mosty”.

Obecnie – przypomniał Franciszek – trwają przygotowania do następnych Światowych Dni Młodzieży, w Panamie w 2019 r. „Zależy mi – podkreślił – abyście wy, ludzie młodzi, mogli pielgrzymować nie tylko wspominając przeszłość, ale również mając odwagę w chwili obecnej oraz nadzieję na przyszłość”.

Franciszek zwrócił uwagę na to, że w październiku 2018 roku odbędzie się synod biskupów pod hasłem: „Młodość, wiara i rozeznanie powołania”. „Będziemy – wyjaśnił – stawiać sobie pytanie, w jaki sposób wy, ludzie młodzi, przeżywacie doświadczenie wiary pośród wyzwań naszych czasów”. „Podjemy również kwestię tego, jak możecie wypracować plan życia, rozpoznając swoje powołanie, pojmowane szeroko, czyli do małżeństwa, w środowisku świeckim

foto: T. Różycki

i zawodowym, lub do życia konsekrowanego i kapłaństwa” – ogłosił.

Przywołał swe słowa z Krakowa o tym, że obecne czasy nie potrzebują „młodzieży kanapowej”. „Podobnie jak młoda Maryja możecie sprawić, aby wasze życie stało się narzędziem dla ulepszenia świata. Jezus was wzywa, abyście pozostawili swój ślad w życiu, ślad, który naznaczyłby historię, waszą historię i historię wielu osób” – zachęcił papież. Napisał także: „Historia Kościoła uczy nas, że nawet wtedy, gdy musi on przechodzić przez wzburzone morze, prowadzi go ręka Boga, sprawia, że przewycięża on trudne chwile”. Zdaniem Franciszka prawdziwe doświadczenie Kościoła „nie jest jak flash mob, gdzie ludzie wyznaczają sobie spotkanie, występuje krótkotrwałe zdarzenie, a potem każdy idzie w swoją stronę”. Zauważył też, że „nie ma świętego bez przeszłości, ani grzesznika bez przyszłości”.

Postępując się pojęciami z najnowszej

technologii, Franciszek stwierdził: „Nasze wspomnienia nie powinny pozostawać nagromadzone, jak w pamięci twardego dysku. Nie można też wszystkiego zapisać w wirtualnej +chmurze+”.

„Musimy się nauczyć i sprawić, aby fakty z przeszłości stały się rzeczywistością dynamiczną, nad którą trzeba się zastanawiać i z której można zaczerpnąć naukę i sens dla naszej teraźniejszości i przyszłości” – wyjaśnił. „Wielu ludzi mówi, że wy, ludzie młodzi, jesteście pozbawieni pamięci i powierzchowni. Całkiem się z tym nie zgadzam” – wyznał papież. W jego opinii w obecnych czasach „trzeba odzyskać zdolność do zastanowienia się nad swoim życiem i zaplanowania go na przyszłość”. „Twarze młodych w mediach społecznościowych pojawiają się na wielu fotografiach, które mówią o wydarzeniach mniej lub bardziej realnych, ale nie wiemy, ile z tego jest historii, doświadczenia, które może być opowiedziane, obda-

Polski samochód elektryczny

Ma polskie serce, jest produkowany na Ślącku i może poruszać się z prędkością do 135 kilometrów na godzinę. W Warszawie zaprezentowano pierwszy polski samochód elektryczny – model FSE 01. Jego cena rynkowa ma wynosić nieco poniżej 100 tys. zł. (ok. 22 tys. €).

Nadwozie i platforma auta produkowane są w Tychach, natomiast finalny montaż pojazdu odbywa się w fabryce w Biał-

sku-Białej. Dyrektor generalny zakładu chce, by pierwsze pojazdy trafiły na rynek jeszcze w tym roku. Udało się nam stworzyć pierwszy w pełni funkcjonalny elektryczny samochód z polskim elektrycznym sercem i zaprojektowany przez krajowych inżynierów. Obecnie jesteśmy na etapie organizacji linii do produkcji seryjnej. Wchodzimy zatem w fazę komercjalizacji całego projektu – wskazał Sławek Thomas Hajek.

Polskie auto elektryczne jest trzydrzwiowe, ma ponad 3,5 metra długości. Na jednym ładowaniu baterii można będzie nim przejechać do 120 kilometrów. Potencjał w takich samochodach widzi Andrzej Halarewicz z JATO Dynamics monitorującej globalny rynek motoryzacyjny. – Świat zmierza w kierunku elektromobilności. Mamy problemy z zanieczyszczeniem środowiska, czy ruchem w strefach z ograniczoną dostępnością dla aut. Naturalną koleją rzeczy było to, że koncepcja takiego profilu auta pojawi się w Polsce. □

za: www.tvp.info, fot. FAP

rzony celem i sensem” – dodał Franciszek.

Podkreślił też, że telewizja pełna jest tzw. reality shows. „Ale nie są to historie prawdziwe, lecz tylko minuty, które upływają przed kamerą telewizyjną, gdzie bohaterowie żyją dniem dzisiejszym, bez jakiegokolwiek planu” – ostrzegł. Papież zaapelował do młodzieży, by nie dała się

zwieść tym fałszywym obrazem rzeczywistości. „Bądźcie twórcami waszej historii, decydujcie o swojej przyszłości” – wezwał. Wyraził przekonanie, że społeczeństwo, które docenia wyjątknie teraźniejszość, ma również skłonność do dewaluowania tego wszystkiego, co się dziedziczy z przeszłości, na przykład instytucji małżeństwa, życia

konsekrowanego, misji kapłańskiej. „Są one postrzegane, jako pozbawione znaczenia, jako formy archaiczne. Uważa się, że lepiej żyć w tak zwanych sytuacjach +otwartych+, zachowując się w życiu tak, jak w reality show, bez planu i bez celu. Nie dajcie się zwieść!” – powtórzył. □

opr. za FAP/IRM

Mafia Hollande'a?

ciąg dalszy ze str. 7

Na początku inwigilacją obejmowano przede wszystkim Nicolasa Sarkozyego, spodziewając się, że to on będzie głównym konkurentem Hollande'a w następnych wyborach. 16 miesięcy po zakończeniu prezydentury, zaczęto Sarkozyego podsłuchiwać. Prowadzono przeciw niemu 13 śledztw, kontrolowano przepływy finansowe, śledzono. Doszło do tego, że b. prezydent do rozmów ze swoim adwokatem używał telefonu zarejestrowanego na fałszywe nazwisko Paula Bismoutha. Jednak i ten telefon wyśledzono i podsłuchiowano. Ciekawostką jest, że we wszystkich sprawach przeciwko Sarkozemu pojawiają się nazwiska tych samych 5 sędziów śledczych, a obecne śledztwo przeciw Francois Fillonowi prowadzi także dwóch z nich, zaś niemal natychmiastowe

przecieki ze śledztwa do mediów także robione są tymi samymi kanałami, co w przypadku „Sarko”.

Pałac Elizejski miał zbierać „haki” nie tylko na polityków prawicy, ale też własnego obozu. Kiedy w szeregach PS na poważnego konkurenta wyrósł prezydentowi premier Manuel Valls, rozpoczęto szukanie „haków” i na niego. Osoby z jego otoczenia inwigilowano i szukano m.in. niejasnych powiązań z kapitałem znad Zatoki Perskiej.

Ostatecznie niska popularność Hollande'a spowodowała, że z pomysłu reelekcji zrezygnowano. Utrzymanie władzy socjalistom ma za to zapewnić wystawienie Emmanuela Macrona, który startuje jako kandydat niezależny. Efekty pracy „czarnego gabinetu” Elysee widać jednak przy niszczeniu kandydatury Fillona. □

Bogdan Dobosz

Poczta wchodzi na rynek ochroniarski

Poczta Polska nie będzie już żyć tylko z listami. Chce być gigantem na rynku ochrony. „Rzecz po polita” podaje, że firma ma strzec lotnisk, instytutów publicznych i pól Skarbu Państwa.

Wygrany w tym miesiącu przez Poczta Polską przetarg na ochronę lotniska Katowice-Pyrzowice to tylko wstęp do budowy ważnego gracza na tym rynku. Już wiadomo, że Poczta Polska będzie startować w kolejnych podobnych przetargach państwowych firm i instytucji.

Dziennik informuje, że pocztowcy chcą ochraniać lotniska, kolej, ministerstwa i spółki Skarbu Państwa. Już zdobyli zlecenia PKO BP, Alior Banku i resortu cyfryzacji.

Poczta chce w kilka lat wywalczyć jedną piątą polskiego rynku security wartego 8 mld zł rocznie. Pion ochrony Poczty Polskiej, który obecnie liczy 3,5 tys. pracowników, ma być rozbudowany. Firma zamierza nie tylko ochraniać budynki, ale też wejść w usługi związane z konwojowaniem, obsługą bankomatów i odbiorem gotówki, np. ze sklepów. □

Odnaleziono obraz Gierymskiego

Funkcjonariusze warszawskiej policji, wspólnie z przedstawicielami Wydziału Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego odnaleźli w jednym z domów aukcyjnych stolicy obraz Maksymiliana Gierymskiego „Patrol Polski 1830 roku” namalowany w 1869 roku.

Dzieło zostało utracone w czasie II wojny światowej i figuruje w Bazie Strat Wojennych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Według wstępnej weryfikacji dokonanej przez ekspertów z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego bezpośrednio po zabezpieczeniu obrazu wynika, że płótno jest oryginałem.

To już kolejne dzieło sztuki stanowiące polską stratę wojenną lub mające szczególne znaczenie dla polskiej kultury zabezpieczone przez wydział kryminalny Komendy Stołecznej Policji we współpracy z Wydziałem Strat Wojennych Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prokuratura Rejonowa Warszawa Śródmieście wydała postanowienie o wszczęciu śledztwa w związku z odnalezieniem obrazu. □

ORGANIZOWANA PRZEZ POLSKĄ MISJĘ KATOLICKĄ WE FRANCJI

142 EUROPEJSKA PIELGRZYMKA POLAKÓW DO LOURDES - 24-27 MAJA 2017

INFORMACJE I ZAPISY: - w parafiach polskich; - w biurze Polskiej Misji Katolickiej: 263 bis, rue St-Honoré - 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 23; e-mail: pmk.france@gmail.com;

PROGRAM:**Środa - 24 maja:**

- godz. 18³⁰ - Paryż - Msza św. w kościele polskim Wniebowzięcia NMP i błogosławieństwo pielgrzymów; - godz. 20⁰⁰ - Wyjazd pielgrzymów z Cour de la Reine (przy placu Concorde).

Czwartek - 25 maja:

- godz. 7³⁰ - Śniadanie w miejscu zamieszkania; - 9³⁰ - Msza św. Międzynarodowa (Basilique St Pie X); - 11¹⁵ - Video o Sanktuarium lub kąpiele i czas wolny; - 12³⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 15⁰⁰ - 16¹⁵ - Godzina Miłosierdzia i Spowiedź (Chapelle Sts Côme et Damien); - 17⁰⁰ - 8⁰⁰ - Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X); - 18³⁰ - 9¹⁵ - Wieczór integracyjny (w Domu PMK Bellevue); - 19¹⁵ - 20¹⁵ - Kolacja w Domu PMK; - 21⁰⁰ - Procesja Maryjna.

Piątek - 26 maja:

- 7¹⁵ - Śniadanie; 8³⁰ - Msza św. (Basilique Immaculée Conception); - 9¹⁵ - Wyjazd do Grot Betharram (dla młodzieży i innych zainteresowanych) lub kąpiele i czas wolny; - 12³⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 14⁰⁰ - 16⁰⁰ - Śladami św. Bernadety (dla starszych) - ks. S. Wojciechowski; - 14³⁰ - 15⁰⁰ - Koronka do Miłosierdzia Bożego przy ołtarzu polowym w domu PMK (dla młodzieży); - 15³⁰ - 16³⁰ - Konferencja dla młodzieży (Salle Mgr Choquet) - ks. bp W. Lechowicz, konferencja dla dzieci (sala spotkań - hotel Estival Arriel) - ks. B. Łoś; - 17⁰⁰ - 18⁰⁰ - Droga Krzyżowa; - 19⁰⁰ - Kolacja w miejscu zamieszkania; - 21⁰⁰ - Procesja Maryjna.

Sobota - 27 maja:

- 5⁴⁵ - Śniadanie; - 6⁴⁵ - 7³⁰ - Msza

św. w Grocie Objawień; - 7⁴⁵ - Pamiętkowe zdjęcie przed Bazyliką Różańcową; - 9³⁰ - 10⁰⁰ - Konferencja dla starszych (Salle Mgr Choquet) - ks. D. Jankowski; - 9³⁰ - 11³⁰ - Śladami św. Bernadety (dla młodzieży) - ks. S. Wojciechowski; - 12³⁰ - Obiad w miejscu zamieszkania; - 13³⁰ - 14¹⁵ - Czas wolny; - 14¹⁵ - 15⁰⁰ - Koronka do Miłosierdzia Bożego (Eglise Ste Bern. Carmel); - 15⁰⁰ - 15³⁰ - Przejście za ołtarzem w Grocie MB; - 15³⁰ - 16⁰⁰ - Różaniec przy Grocie Objawień (po francusku) - transmisja radiowa i telewizyjna; - 17⁰⁰ - 18⁰⁰ - Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X); - 18³⁰ - Kolacja w miejscu zamieszkania; - 19¹⁵ - Poświęcenie dewocjonalistów; - 19³⁰ - Wyjazd.

Niedziela - 28 maja:

- 5⁰⁰ - Przyjazd do Paryża.

Miejsca pobytu pielgrzymów w Lourdes:

Dom PMK „Bellevue” - prowadzony przez Siostry Nazaretanki, gdzie możemy spędzić czas na modlitwie i wypocząć u podnóża Pirenejów.

Hôtel Estival Arriel*** - usytuowany tuż obok Sanktuarium (pokoje o wysokim standardzie, klimatyzacja, wifi itp).

Koszt udziału:

- Dorośli: autokar z Paryża + noclegi z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa - 275 €; - Młodzież: autokar z Paryża + noclegi z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa - 185 €; - Noclegi z pełnym wyżywieniem + opłata pielgrzymkowa (dla - osób jadących własnym środkiem lokomocji do Lourdes) - 177 €. Wpłaty można dokonywać gotówką, czekiem lub przelewem (czek na: Mission Catholique Polonaise - 263 bis, rue St-Honoré 75001 Paris) z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”; przelew na konto: Mission Catholique Polonaise - Crédit Mutuel, IBAN: FR76 1027 8060 3900 0619 5024 194 BIC: CMCIFR2A.

50 lat konsekracji kościoła „Millenium” w Lens

W niedzielę Miłosierdzia Bożego 23 kwietnia o godz. 10⁰⁰ w polskim kościele „Millenium” w Lens, uroczystej Mszy św. dziękczynnej będzie przewodniczył J.E. Ks. bp Wiesław Lechowicz, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa emigracji.

Vendredi 21 avril - 18h: Vernissage de l'exposition "l'Eglise Millenium souffle ses 50 bougies"; **Samdi 22 avril** - 14h: Exposition; **Dimanche 23 avril** - 10h: Messe solennelle; 12h: Repas dansant (Salle Jean Nohain - Route de Béthune - Lens).

paul.pawlak@sfr.fr; tél. 03 21 76 47 05

Wielkanoc w Domach Polskiej Misji Katolickiej

Triduum Paschalne w Lourdes, Dom Polski „Bellevue” – Route de Barthès; 65100 Lourdes

Wielki Czwartek – kolacja: 18³⁰, Msza św. Wieczery Pańskiej w kaplicy: 20⁰⁰; Adoracja. **Wielki Piątek** – śniadanie: 8³⁰, obiad: 13⁰⁰, Nowenna do Miłosierdzia Bożego w kaplicy: 15⁰⁰, Droga Krzyżowa w Sanktuarium: 16⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Celebracja Męki Pańskiej w kaplicy; Adoracja: 20⁰⁰. **Wielka Sobota** – śniadanie: 8³⁰, przejście śladami św. Bernardy oprowadza ks. Kapelan: 9³⁰, obiad: 13⁰⁰, Nowenna do Bożego Miłosierdzia w kaplicy – poświęcenie pokarmów: 15⁰⁰, kolacja: 18³⁰, Wigilia Paschalna w kaplicy: 20⁰⁰. **Niedziela Wielkanocna** – śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 10⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** – Msza św. w kaplicy: 7⁰⁰, śniadanie: 8³⁰, Msza św. w kaplicy: 11⁰⁰, obiad: 13⁰⁰, kolacja: 19⁰⁰.

Pobyty: dzień zwykły - 44 € od osoby (nocleg + posiłki), dzień świąteczny - 54 € od osoby (nocleg + posiłki). Dojazd we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel. 05 62 94 91 82; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmk Lourdes.blogspot.fr

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté sous Jouarre - 31, rue d'Hugny; 77260 La Ferté

Wielki Czwartek – Msza św. Wieczery Pańskiej: 18⁰⁰, Adoracja; kolacja: 19³⁰. Godzina św. 21⁰⁰. **Wielki Piątek** – śniadanie: 8³⁰, obiad 12³⁰. Droga Krzyżowa: 15⁰⁰. Liturgia Męki Pańskiej w kaplicy: 17⁰⁰, Adoracja; kolacja: 19⁰⁰. **Wielka Sobota** – śniadanie: 8³⁰. Poświęcenie pokarmów: 11⁰⁰, obiad: 12³⁰, Liturgia Wigilii Paschalnej: 18⁰⁰, kolacja świąteczna (po zakończeniu Liturgii) ok. 20⁰⁰. **Niedziela Zmartwychwstania** – śniadanie wielkanocne 9⁰⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad wielkanocny 13⁰⁰, kolacja: 18³⁰. **Poniedziałek Wielkanocny** – śniadanie: 9⁰⁰, Msza św.: 11⁰⁰, obiad świąteczny: 13⁰⁰, kolacja świąteczna: 18³⁰. **Pobyty:** dzień zwykły (nocleg + wyżywienie) - 55 €; dzień świąteczny (nocleg + wyżywienie) - 80 €. Dojazd we własnym zakresie. **Informacje i zapisy:** tel/fax 01 60 22 03 76; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkjouarre.blogspot.fr

Wielkanoc na Korsyce - Dom PMK św. Jacka - 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo, Bastia

Liturgia Triduum Paschalnego. **Wielki Czwartek** - Msza św. Wieczery Pańskiej: 20⁰⁰. **Wielki Piątek** - Liturgia Męki Pańskiej: 16⁰⁰. **Wielka Sobota** - Msza św. Wigilii Paschalnej: 20⁰⁰. **Niedziela Wielkanocna** - Msza św.: 8⁰⁰. Możliwość uczestnictwa w ludowych obrzędach korsykańskich lub - gdy zaistnieje taka sytuacja - Liturgia Triduum Paschalnego będzie sprawowana w kościele parafialnym. Dojazd we własnym zakresie. **Pobyty:** dzień zwykły - 53 € (nocleg + posiłki); dzień świąteczny - 60 € (nocleg + posiłki). **Informacje i zapisy:** tel. 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@yahoo.fr; www.maison-saint-yacinthe.com

Triduum Paschalne w Domu PMK w La Ferté Imbault - Rothère, 41300 La Ferté Imbault

Triduum Paschalne. **Wielki Czwartek** - kolacja: 18³⁰; Msza św. Wieczery Pańskiej: 20⁰⁰; Adoracja. **Wielki Piątek** - Jutrznia z Godziną Czytań: 8⁰⁰; śniadanie: 9⁰⁰; Droga Krzyżowa w plenerze: 11⁰⁰; obiad: 13⁰⁰; Koronka do Miłosierdzia Bożego: 15⁰⁰; kolacja: 17⁰⁰; Liturgia Męki Pańskiej: 18⁰⁰. **Wielka Sobota** - Jutrznia z Godziną Czytań: 8⁰⁰; śniadanie: 9⁰⁰; Modlitwa w ciągu dnia i katecheza: 11⁰⁰; obiad: 13⁰⁰; Koronka do Miłosierdzia Bożego: 15⁰⁰; Nieszpory i nabożeństwo Effata: 17⁰⁰; kolacja: 18³⁰; **Noc Zmartwychwstania - Niedziela Wielkanocna** - Wigilia Paschalna: 21⁰⁰; Śniadanie: 9⁰⁰; Eucharystia: 12⁰⁰; Obiad: 13⁰⁰; Koronka do Miłosierdzia Bożego: 15⁰⁰; Nieszpory kończące Triduum Paschalne: 17⁰⁰; **Pobyty:** Ilość miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń. Koszt 130 euro od osoby za udział w całym Triduum (w przypadku krótszego lub dłuższego pobytu koszt do ustalenia). **Informacje i zapisy:** tel. 02 54 96 20 28; e-mail: misericordieuxjesus@gmail.com; dojazd: www.maisonmisericorde.eu

Śladami Świętego Pawła Apostoła

Pielgrzymka do Grecji

Środa 31 maja - czwartek 8 czerwca 2017

Podczas Mszy świętej słuchamy listów św. Pawła, który - właśnie w Grecji - przyjął do Kościoła pierwszego Europejczyka.

Idąc jego śladami, chcemy przyswoić sobie jego orędzie i odnowić znajomość kolebki naszej cywilizacji.

Polska Misja Katolicka zaprasza na pielgrzymkę: «Śladami Świętego Pawła».

Zacznijemy od Tessaloniki, by przez Filipi dotrzeć do Aten, Korintu i Patras, gdzie znajdują się relikwie św. Andrzeja, brata św. Piotra. Zwiedzimy Delfy, Akropol i Maraton.

Optymalną datą okazał się początek czerwca!

Czasu jest mało, stąd prosba by zgłaszać się szybko, bo chodzi o tanie przeloty.

Lot «Transavią» 31- maja z Paris-Orly o 13⁴⁵; powrót do Paryża (Orly) w 8- czerwca o 17²⁵.

Koszt pielgrzymki: 930€ z przelotem. Ta kwota pokrywa: transfery, hotele, 3 posiłki dziennie, wstępy i opłatę polskiego przewodnika.

Liczba zarezerwowanych dotąd miejsc jest ograniczona. Wpisowe wynosi 450€. Z ww. względów termin zgłaszania do 15 kwietnia 2017!

Przy zgłoszeniu należy podać: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz uiścić wpisowe: 450€ gotówką, przelewem lub czekiem (wystawionym na: «Aumônerie Polonoise» CCP 2334369 N Paris, z dopiskiem na odwrocie: «Pielgrzymka do Grecji».

Stronę organizacyjną, duchową i biblijną zapewnia ks. prał. Krystian Gawron, wicerektor PMK.

Kontakt: Ks. dr Krystian Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-lers-Moulineaux. Tel. 0146457979; 06 27 96 36 40, e-mail: sempol.paris@gmail.com

Pitra, relikwie św. Andrzeja

Ze św. Teresą od Dzieciątka Jezus

ks. Tomasz Mikulak SChr

W ten sposób można pisać jednodniową pielgrzymkę wiernych parafii francuskiej Saint Joseph en Haute Deule, obejmującą miejscowości: Billy Montigny, Fouquières-lez-Lens, Harnes i Rouvrory ze swoim duszpasterzem, ks. Tomaszem Mikulakiem SChr. Nie zabrakło wśród pielgrzymów Polonii z Rouvrory, Montigny-en-Gohelle, Méricourt i Harnes.

Odbyta się ona w sobotę 18 marca: wyruszyliśmy wcześniej rano spod kościoła St. Vaast w Fouquières, by około godz. 1000, zameldować się w Lisieux, konkretnie w rodzinnym domu rodziny Martin «Les Buissonnets», gdzie przyjęła nas s. Marie-Caroline ze wspólnoty Błogosławieństw (Communauté des Béatitudes) i opowiadała o życiu św. Teresy „w świecie”, czyli od jej narodzin do wstąpienia do Karmelu. Słuchając tego wszystkiego jednocześnie mogliśmy oglądać, niemalże dotykać rzeczy – świadków życia i świętości Teresy oraz jej rodziców.

Następnie udaliśmy się do klasztoru karmelitańskiego, tego samego, którego próg w 1888 r. przekroczyła piętnastoletnia Teresa.

Nasz duszpasterz koncelebrował Eucharystię, w której uczestniczyliśmy a przewodniczył jej bp Michel Guyard, emerytowany biskup diecezji Le Havre. On też skierował do nas pouczenie, wychodzące z odczytywanej tego dnia Ewangelii – przypowieści o miłosiernym ojcu i przypominające o wielkiej, nieskończonej miłości Boga do człowieka. Po Mszy Świętej udaliśmy się na krótką modlitwę przy grobie Świętej Teresy, a po niej, pod kierunkiem wspaniałej przewodniczki Rii Augustjns, poznawaliśmy kolejne etapy jej życia, zwłaszcza ten zakonny oraz to, co ona nam pozostawiła – swoją „małą drogę”. Ria, nasza przewodniczka, nie tylko znała doskonale szczegóły życia św. Teresy, ale również pięknie przedstawiła nam jej

W polonijnej wspólnocie w Saint Denis

Postęga dla Polonii zagraniczej we Francji jest prowadzona m. in.: przez księży Chryzostusowców, którzy są tu obecni od ponad 75 lat. W chwili obecnej znajduje się kilkanaście placówek Towarzystwa Chryzostusowego, w których postęga je ponad 22 katechizatorów. Wśród tychże Ośrodków prowadzących przez Księża Chryzostusowców, jest polska Wspólnota w Paryżu na Saint Denis.

Z pomocą Współbraci przybyłych z Polski, dobrze już znanych wspólnotie polonijnej w Saint Denis, ks. Marcinem M. Stefaniakiem SChr i ks. Rafałem J. Sorkowiczem SChr i miejscowym duszpasterzem, ks. Zbigniewem Wcisto SChr, który przygotowywał swoich Parafian do obchodów najważniejszych świąt chrześcijańskich - Uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego. Ks. Marcin włączył się w bezpośrednie przygotowanie młodzieży do sakramentu bierzmowania, który otrzymała ona w trzecią Niedzielę Wielkiego Postu, dzięki postudze pasterza diecezji Saint Denis, bpa Pascala Delannoy. Ks. Rafał natomiast w weekend - poprzedzający czwartą Niedzielę Wielkiego Postu - poprowadził parafialne rekolekcje wielkopostne ze specjalną nauką dla tych najmłodszych. □

ks. Zbigniew Wcisto SChr

duchowość, dlatego jej wyjaśnienia były jak ascetyczne konferencje czy rekolekcyjne nauki i stąd taki a nie inny tytuł sprawozdania.

Wokół kaplicy Karmelu w Lisieux utworzono małe muzeum – wystawę opowiadającą o życiu Teresy, które stanowiły obraz do słownego przekazu pani przewodnik. Po posileniu naszych ciał, w przygotowanej do tego sali (Abri Sainte Thérèse), przybyliśmy do bazyliki św. Teresy, wotum wdzięczności za dzieło jej życia i kanonizacji. Najpierw obejrzelśmy dioramę ukazującą najważniejsze momenty życia Świętej (i po raz kolejny mogliśmy utrwalić sobie to, co wcześniej zobaczyliśmy i ustyszeliśmy), następnie w krypcie bazyliki tzw. basilique inférieure, oddaliśmy cześć relikwiom rodziców św. Teresy, świętym Zeli i Ludwikowi Martin, a potem, w tzw. basilique supérieure, czyli w bazylice właściwej Ria opowiedziała historię jej budowy (projektował ją architekt Louis Cordonnier oraz jego syn i wnuk, ten sam, co tworzył narodową nekropolię ofiar Wielkiej Wojny Notre-Dame de Lorette) oraz o tym, co w niej się znajduje: przedstawione opisy mozaik wewnątrz bazyliki stworzyły jakby jej teologię.

Na zakończenie zrobiliśmy sobie wspólne pamiątkowe zdjęcie przed bazyliką. Po ponad sześciu godzinach pobytu w Lisieux pożegnaliśmy św. Teresę oraz naszą przewodniczkę i udaliśmy się w drogę powrotną do Pas-de-Calais.

Składamy podziękowanie Panu Bogu za ten wspianaty pielgrzymkowy dzień, za ten swoisty dzień skupienia. Dziękujemy sobie wzajemnie za ten piękny, ubogacający duchowo czas, w sposób szczególny słowa wdzięczności kierujemy do Jean-Michel Copin, jednego z członków ekipy animacji parafialnej (Équipe d'Animation de la Paroisse), który zajął się organizacyjną stroną naszej pielgrzymki. Dziękujemy również kierowcy, panu Józefowi, który nas szczęśliwie zawiózł i przywiózł: wraz z podziękowaniami złożyliśmy mu najserdeczniejsze życzenia imieninowe.

Oto link do fotogalerii z pielgrzymki: <https://www.flickr.com/photos/paroissesaintjoseph/albums/72157679686716651/>; autorem zdjęć jest p. Robert Rykała. □

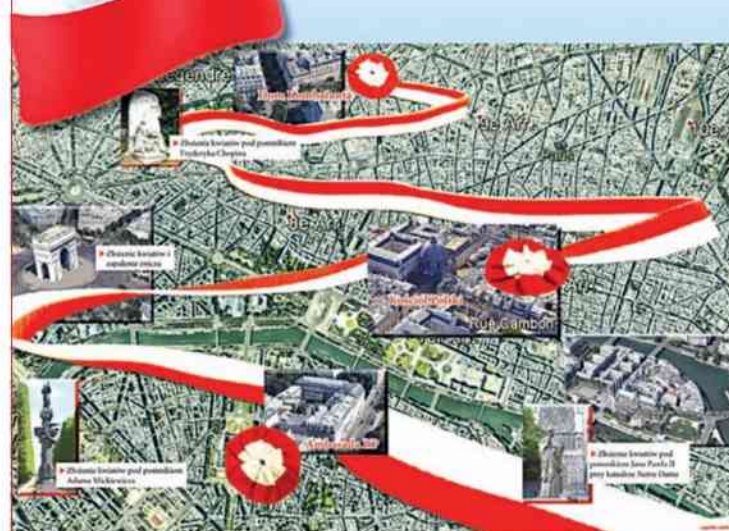
GŁOS KATOLICKI

PRZYJACIELE

- Mme Dembiński Irena - 70€
- Mme Panek Brigitte - 70€
- M Michalik Sylvestre - 80€
- Ks. Plewczyński Wojciech - 100€
- M Psota Jean - 35€/pół roku
- Ks. Michałowski Andrzej - 70€
- Ks. inf. Jeź Stanisław - 70€

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach. Czytelnikom, którzy wspierają GK „Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

ŚWIĘTO POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ, DZIEŃ FLAGI RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Obchody w Paryżu:
 2.04.2017
 17.30 złożenie kwiatów pod Luksem Triumfalnym
 10.00 - 14.00 złożenie kwiatów pod portretem Janina Pawła II, Adama Mickiewicza, Fryderyka Chopina
 16.00 Dom Kombatanta, 20 rue Legendre
 Uroczyste orwanie obchodów, koncert, kolacja

2.04.2017
 11.00 - Msza św. w kościele polskim Wniebowzięcia NMP (z udziałem artystów)
 13.00 przemarsz koczowniczy pod płytę Solidarności na Plac Inwalidów
 14.30 koncert w Ambasadzie RP w Paryżu

Liczbę uczestników uwzględnij w Domu Kombatanta i Ambasadzie organizatora, niechybna jest rezerwa do 25 kwietnia!!!
 Szczegółowe informacje tel. 06 12 19 79 13, e-mail: stow.obroncowkrzyza@paris.poczta.onet.pl

Organizatorem obchodów jest Stowarzyszenie Obrońców Krzyża, ze wsparciem Ambasady RP w Paryżu, Instytutu Polskiego, Polskiej Misji Katolickiej, Federacji Polonii Francuskiej. Wykonani nad obchodami objął Marszałek Senatu i patronat medialny: TV POLONIA i Głos Katolicki.

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu organizuje obchody **7. ROCZNICY KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ**

10.04.2017 Msza święta za śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego oraz pozostałe ofiary katastrofy smoleńskiej

(poniedziałek) godz. 18:30

Kościół Wniebowzięcia NMP (263 bis rue Saint-Honore w Paryżu)

po Mszy św. marsz patriotyczny pod płytę „Solidarności” na Plac Inwalidów – złożenie kwiatów okolicznościowe przemówienia

Pielgrzymka do Fatimy

10 - 14 września

Jubileusz 100 lat ojawień Matki Bożej w Fatimie trwa od 13 maja do 13 października 2017. Szacuje się, że pielgrzymów z całego świata, którzy tu przybędą na 8 milionów.

Polska Misja Katolicka we Francji zaprasza zatem i zachęca Rodaków do wzięcia udziału w Jubileuszu we wrześniu 2017 r. Otrzymaliśmy rezerwację dla grupy 50 osób (zgłoszonych jest już 15). Apel Matki Bożej o modlitwę w intencji nawrócenia Rosji jest bowiem dzisiaj bardzo aktualny - bardziej niż kiedykolwiek. Stanowi to jeden z głównych celów Pielgrzymki.

Program Pielgrzymi jest następujący:

pierwszy dzień (i nocleg) w Lizbonie. Zwiedzimy stolicę Portugalii. Mszę św. odprawimy w miejscu urodzenia św. Antoniego Padew-

skiego. Nawiedzimy Sanktuarium Chrystusa Króla i słynny klasztor hieronimitów. Drugiego dnia (w drodze na nocleg w Fatimie) zwiedzimy pery kultury portugalskiej (Alcobaça, Nazaré, Batalha i Santarem). Pozostałe trzy dni spędzimy wyłącznie w Fatimie.

Odlecimy z lotniska Paris-Orly w niedzielę 10 września już o g. 5²⁰ liniami Transavia. Powrót na lotnisko Paris-Orly w czwartek 14- października o g. 22⁴⁰.

W cenie 650 € zawiera się: przelot (jeden bagaż oraz bagaż podręczny), transfery, wstęp, hotele z pokojami dwuosobowymi, ubezpieczenie oraz trzy posiłki dziennie. Przy zgłoszeniu należy podać: nazwisko, imię (imiona), datę urodzenia, adres, telefon, e-mail oraz uściślić wpisowe: 300€ (gotówką, przelewem lub czekiem wystawionym na „Aumônerie Polonaise” CCP 2334369 N Paris, z dopiskiem na odwrocie „Pielgrzymka do Fatimy”).

Pielgrzymkę poprowadzi ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK. Kontakt: ks. K. Gawron, 11, rue Jules Guesde 92130 Issy-les-Moulineaux, tel. 01 46 45 79 79, 06 27 96 36 40, e-mail: sempol.paris@gmail.com □

- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.
T. 06 98 42 59 75

SKLEP INTERNETOWY - www.baltyk.fr

WĘDLINY
BIAŁY SER
WÓDKA
PIWA

OGÓRKI
MARYNOWANE
WYROBY
CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW
Zapraszamy

od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
w Czwartki od 12⁰⁰ do 20⁰⁰

St-Germain-en-Laye - 2, rue d'Hennemont
tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

USŁUGI HYDRAULICZNE
Tel. 07 51 58 46 26

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68; e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

**DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI i DOROSŁYCH
Dr Mariola Tuliszkiewicz**

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire - 75002 Paris
Akceptuję CMU AME

Rozliczenia księgowe. 06 62 90 02 39

- TŁUMACZENIA -

**Stanisław Bocianowski - dr Prawa
- Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

75014 Paris, M° Saint-Jacques.

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkcat@club-internet.fr

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od **2200 € TTC**

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku
Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1209p58

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy **CMU, AME**,
Stawki wg cennika **Sécurité Sociale**,
Stosujemy zasadę **Tiers payant**
(karta vitale).

01.41.13.45.05
boulogne@dentylis.fr

Współpracujemy z większością **mutuelles**.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

Mówimy po polsku

1238p71

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI -
OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

1189p52

POMOC PRAWNA
i Administracyjna we Francji

Pomoc w uzyskaniu zasiłków z CAF,
ubezpieczenia zdrowotnego, od bezrobocia,
mieszkania socjalnego. tel. **+33 7 78 54 19 31**

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

DÉMÉNAGEMENT -
TRANSPORT - AUTOLAWETA

PRZEPROWADZKI, -
WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

131Lp87

1225p83

766p56

1279p77

SAMI SWOI**Polskie sklepy spożywcze!!!**

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:**NOWY SKLEP!!**

93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 - 19.30;

NIEDZ. 10.00 - 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

- RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 - 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 - MAIRIE D'IVRY

- RER C - IVRY SUR SEINE

- BUS 125 - PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

1141p68

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 14 (2674): 9. 04. 2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr, vkcat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 29.3.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passerelle

AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passerelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

TRWAM PROGRAM

10 - 16 kwietnia 2017

PONIEDZIAŁEK 10 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Film 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film dokumentalny 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Świętej 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Święty na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19⁰⁰ Msza Święta za Ofiary katastrofy smoleńskiej 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 11 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Świętej 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13³⁵ Dla dzieci 14⁰⁰ Film 15⁰⁰ Dokument 15⁴⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą - program publicystyczny 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Aktualności WSKSiM w Toruniu 16⁵⁵ Rozrywka 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA 12 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia

nia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM w Toruniu 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵ Święty na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna z papieżem Franciszkiem 11⁰⁰ Przyroda i ludzie - program przyrodniczy 11²⁵ Felieton 11³⁵ Poradnik szczęśliwego małżeństwa - program publicystyczny 11⁵⁰ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Oratorium Pasyjne 13⁴⁵ Spektakl teatralny 14⁰⁵ Reportaż 14²⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie - magazyn 16³⁰ Dokument 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Święty na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WIELKI CZWARTEK 13 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. Krzyżma Świętego Watykan 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Program edukacyjny 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Film 14⁵⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Reportaż 16²⁵ Reportaż 16⁵⁰ Przegląd Tygodnika Źródło 16⁵⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 17⁰⁰ Msza Św. Wieczerzy Pańskiej 18³⁰ Poznajemy Biblię 19⁰⁵ Reportaż 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Dokument 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WIELKI PIĄTEK 14 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dokument 9³⁵ Św.

na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum - magazyn 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Misterium Męki Pańskiej 11⁵⁰ Felieton 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Misterium Muzyczne Droga Krzyżowa 14⁰⁰ Film 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Reportaż 17⁰⁰ Liturgia Wielkiego Piątku z Bazyliki Watykańskiej 19²⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Dokument 21¹⁵ Droga Krzyżowa rzymskie Koloseum

WIELKA SOBOTA 15 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Film 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Reportaż 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dla dzieci 12⁵⁰ Film 14⁴⁰ Koncert 15⁴⁵ Widowisko rozrywkowe 15⁵⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert 17⁰⁰ Dokument 17³⁵ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Koncert 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Felieton 20³⁰ Liturgia Wigilii Paschalnej Watykan

WIELKANOC 16 KWIETNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Felieton 8¹⁵ Św. na każdy dzień 8²⁰ Koncert 9⁰⁰ Reportaż 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Msza Święta z Watykanu - Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego 12¹⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Film 19³⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

10 – 16 kwietnia 2017

PONIEDZIAŁEK 10 KWIETNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Panorama 11⁰⁰ Będzie lepiej – komedia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Blondynka – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Medycyna i Ty 15⁵⁵ Nad Niemnem – magazyn 16¹⁵ Krótka historia – felieton 16³⁰ Uroczystości rocznicy 10 kwietnia 17¹⁵ Teleexpress 17³⁰ Uroczystości rocznicy 10 kwietnia 18⁵⁰ Dobranocka 19⁰⁰ Msza Święta w intencji Ofiar Katastrofy Smoleńskiej 20¹⁵ Wiadomości 20⁴⁵ Sport 20⁵⁵ Pogoda 21⁰⁰ O mnie się nie martw – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Smoleńsk 2010 – dokument 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁵ Klub szachistów – film 1¹⁵ Superkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 11 KWIETNIA

6⁵⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 7³⁰ W Krainie Baśni 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Panorama 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Sprawiedliwi – serial 14²⁵ Smoleńsk 2010 – dokument 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Smaki polskie – magazyn 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Kopciuszek – serial 16⁵⁵ W Krainie Baśni 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Niedziela z Hanną Śleszyńską 18⁴⁰ Pod Tatrami – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Flesz historii – reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Reportaż 23⁴⁵ Ktokolwiek widział ktokolwiek wie – magazyn 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁵ Kopciuszek – serial 1¹⁵ W Krainie Baśni 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 12 KWIETNIA

7⁰⁵ Program ekumeniczny 7³⁰ ABC wszystko wie – dla dzieci 7⁴⁰ Mój zwierzyniec – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Panorama 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia

– magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14³⁵ Poświęcając życie prawdzie – dokument 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Las bliżej nas – magazyn 15⁵⁵ Domy przyszłości – reportaż 16³⁰ Kopciuszek – serial 16⁵⁵ Moliki książkowe – magazyn 17⁰⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Baltic Sea – magazyn 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Artysty – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Poświęcając życie prawdzie – dokument 0¹⁰ Studio Wschód 0⁴⁵ Kopciuszek – serial 1¹⁵ ABC wszystko wie – dla dzieci 1²⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WIELKI CZWARTEK 13 KWIETNIA

7³⁵ Przyjaciele lasu – reportaż 7⁴⁵ Kaktus i Mały – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Panorama 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Duch w dom – serial 15¹⁵ Szlakiem miejsc niezwykłych – reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Wilnoteka – magazyn 15⁵⁵ Jak to działa – magazyn 16³⁰ Kopciuszek – serial 17⁰⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 17¹⁰ Kaktus i Mały – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18²⁰ Podróże z historią – dokument 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn z Ameryki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Komisja morderstw – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Magazyn śledczy Anity Gargas – magazyn 23⁴⁰ Requiem Katyńskie 0⁵⁰ Kopciuszek – serial 1²⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 1³⁰ Kaktus i Mały – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WIELKI PIĄTEK 14 KWIETNIA

6⁵⁵ Magazyn śledczy Anity Gargas –

magazyn 7³⁰ Domisie 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Panorama 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Defekt – serial 15³⁰ Requiem Katyńskie – koncert 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Racja stanu 18²⁵ Metr od Świętości – dokument 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Muzeum Polskiej Piosenki 20⁵⁵ Droga Krzyżowa z Watykanu 22⁴⁵ Polonia 24 23⁰⁵ Rozmowa Polonii 23²⁰ Halo Polonia – magazyn 0¹⁰ Metr od Świętości – dokument 0⁴⁰ Racja stanu 1¹⁰ Domisie 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WIELKA SOBOTA 15 KWIETNIA

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10²⁵ Jajko – dokument 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁵ Rozmowa Polonii 11³⁰ Halo Polonia – magazyn 12¹⁵ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁰ Aktorka – dokument 14³⁰ O! Polskie Przeboje – program muzyczny 15²⁵ Okrasa tamie przepisy – magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Ogniem i mieczem(2) – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁰ Orędzie na Wielkanoc 20⁵⁰ Sprawiedliwi – serial 21⁵⁰ Bilet na księżyc – film 23⁵⁵ Ogniem i mieczem(2) – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WIELKANOC 16 KWIETNIA

7⁵⁵ Reportaż 8²⁵ Magazyn z Ameryki 8⁴⁵ Wolny Ekran – magazyn 9⁰⁵ Ziarno – magazyn 9³⁵ Baw się słowami(2) – magazyn 10⁰⁰ Msza Święta 12³⁵ W piątą stronę świata – serial 13³⁰ Jest okazja 14³⁰ Dwie Joasie – komedia 16⁰⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Ogniem i mieczem(2) – serial 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Blondynka – serial 21⁴⁵ Kocham Cię Polsko! 23²⁵ Ogniem i mieczem(2) – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Niedziela Palmowa

On jest prawdziwym Królem i Mesjaszem,
który przychodzi w imię Pańskie

